

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Pojišťovnictví**

**Distribuční sítě v pojišťovnictví, jejich vývoj, analýza a aplikace
na pojištění sportovců**

**Distribution channels of an insurance market, its development, analysis and
application on insurance of sportsmen**

DP – EF – KPO – 2011 – 10
Michael Margolien

Vedoucí práce: Ing. Václav Křivohlávek, CSc., katedra pojišťovnictví

Konzultant: Ing. Václav Spousta, Kooperativa a.s.

Počet stran: 77 Počet příloh: 5

Datum odevzdání: 5. května 2011

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

V Liberci dne 5. května 2011

Michael Margolien

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval zejména vedoucímu mé diplomové práce panu Ing. Václavu Křivohlávkovi, CSc. a konzultantovi panu Ing. Václavu Spoustovi za rady, cenné připomínky a odbornou pomoc.

Anotace

Předmětem diplomové práce „Distribuční síť v pojišťovnictví, jejich vývoj, analýza a aplikace na pojištění sportovců“ je analýza distribučních kanálů na pojišťovacím trhu v České republice, Evropě a ve světě, především pak se zaměřuje na prodejní cesty, které se využívají ve vztahu k pojištění sportovců. Nejdříve jsou analyzovány samostatně distribuční kanály, dále jaké druhy pojištění se využívají pro pojištění sportovců. Následně se práce věnuje způsobům pojištění, které se využívají v České republice k pojištění odpovědnosti škol za úrazy způsobené žákům a studentům. Dále se práce zaměřuje na pojištění profesionálních a neprofesionálních sportovců. Práce nabízí několik srovnání konkrétních pojistných produktů jednotlivých pojišťoven včetně příkladů pojištění sportovců. Na závěr práce přináší návrh východisek systémového řešení a zcela konkrétní návrh řešení problematiky jako celku a jeho jednotlivých částí.

Klíčová slova

Distribuční kanál, zprostředkovatel, sportovec, pojištění.

Annotation

The subject of the thesis „Distribution Networks in Insurance, their Development, Analysis and Application to Insurance of Athletes“ is the analysis of distribution channels in the insurance market of the Czech Republic, Europe and worldwide. The thesis particularly aims at sales channels that are used in relation to insurance of athletes. At first, distribution channels are analysed separately. The thesis further looks at the kinds of insurance used to cover athletes. In the following part, the work focuses on the types of insurance used within the Czech Republic to cover liability of school institutions for injuries of pupils and students. Subsequently, the insurance of professional and non-professional athletes is dealt with. The thesis presents the comparison of a number of particular insurance products of individual insurance companies and provides examples of athlete insurance. Finally, the thesis suggests solutions to the system, as well as proposes the very particular solution of the issue both as a whole and its individual parts.

Key words

Distribution channel, intermediary, athlete, insurance.

Obsah

Seznam zkratek.....	12
Seznam tabulek.....	13
Seznam obrázků.....	14
Úvod	15
1. Distribuční kanály v pojišťovnictví	16
1.1 Charakteristika distribučních kanálů	17
1.1.1 Zprostředkovatelé	17
1.1.2 Přepážkový prodej	23
1.1.3 Bankopojištění	23
1.1.4 Dálkový prodej	24
1.1.5 Kooperační partneři	25
1.1.6 Broker-pool, franšíza	25
1.2 Současný stav distribučních kanálů v ČR.....	26
1.3 Distribuční kanály v rámci Evropy	28
1.3.1 Sektor neživotního pojištění	29
1.3.2 Sektor životního pojištění.....	31
1.4 Distribuční kanály ve světovém měřítku	32
1.4.1 Neživotní pojištění.....	32
1.4.2 Životní pojištění.....	33
1.5 Shrnutí 1. kapitoly.....	34
2. Pojištění sportovců	36
2.1 Rozdělení sportovců	36

2.2	Možnosti pojištění rizik působících na sportovce.....	38
2.2.1	Životní pojištění.....	38
2.2.2	Neživotní pojištění.....	38
2.3	Úrazové a odpovědnostní pojištění.....	40
2.3.1	Definice úrazového pojištění	41
2.3.2	Úrazové pojištění v České republice	42
2.3.3	Stanovení pojistného	43
2.3.4	Zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin.....	43
2.3.5	Zařazení sportovců do rizikových skupin.....	44
2.3.6	Příklad 3. rizikové skupiny konkrétní pojišťovny na českém trhu.....	46
2.3.7	Definice pojištění odpovědnosti za škody	47
2.3.8	Odpovědnostní pojištění při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání	49
2.3.9	Obecné odpovědnostní pojištění.....	49
3.	Pojištění úrazu v praxi	51
3.1	Kvantifikace cílové skupiny	51
3.2	Pojištění úrazů při hodinách tělesné výchovy.....	52
3.2.1	Právní úprava odpovědnosti školy nebo školského zařízení za škodu způsobenou dětem, žákům a studentům.....	52
3.2.2	Pojištění odpovědnosti škol a školských zařízení v praxi	54
3.2.3	Příklad pojištění odpovědnosti škol a školských zařízení	55
3.3	Úrazové pojištění neprofesionálních sportovců.....	56
3.3.1	Srovnání pojištění Trefa od Generali a Flexi od Pojišťovny České spořitelny	57
3.3.2	Příklad úrazového pojištění amatérského sportovce	59

3.3.3	Rámcové pojištění ČSTV	61
3.4	Úrazové pojištění profesionálních sportovců	62
3.4.1	Srovnání pojištění Perspektiva od Kooperativy a TOP Invest České pojišťovny	63
3.4.2	Spolupráce s Lloyd's	64
3.4.3	Příklad pojištění profesionálního sportovce	65
4.	Systémová řešení.....	66
4.1	Východiska řešení	66
4.2	Návrhy řešení	67
4.2.1	Odpovědnostní pojištění škol a školských zařízení	67
4.2.2	Úrazové pojištění neprofesionálních sportovců	68
4.2.3	Úrazové pojištění profesionálních sportovců	69
	Závěr	71
	Seznam literatury	73
	Přílohy	77
	Seznam příloh	77

Seznam zkratek

CEA	Federace evropských pojistitelů a zajistitelů
ČASVP	Česká asociace sport pro všechny
ČNB	Česká národní banka
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
DO	Denní odškodné
DNL	Doba nezbytného léčení
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PA	Pojišťovací agent
PČ	Pojistná částka
PM	Pojišťovací makléř
Poj.	Pojišťovna
PPZ	Podřízený pojišťovací zprostředkovatel
SR	Standardní riziko
VPA	Výhradní pojišťovací agent
VPZ	Vázaný pojišťovací zprostředkovatel
TNÚ	Trvalé následky úrazu
TUL	Technická univerzita v Liberci
UIV	Ústav pro informace ve vzdělání
ZR	Zvýšené riziko

Seznam tabulek

Tabulka 1: Odlišnosti v podmínkách pro jednotlivé typy zprostředkovatelů.....	21
Tabulka 2: Význam jednotlivých distribučních kanálů	26
Tabulka 3: Počet zprostředkovatelů na obyvatele	27
Tabulka 4: Varianty pojištění Trefa.....	57
Tabulka 5: Varianty pojištění Flexi	58
Tabulka 6: Srovnání pojištění Trefa a Flexi	59
Tabulka 7: Rozsah nároků z pojištění u ČSTV	61
Tabulka 8: Srovnání pojištění Perspektiva a TOP Invest.....	64

Seznam obrázků

Obrázek 1: Specifické postavení pojišťovacího makléře	20
Obrázek 2: Schéma distribuce a zprostředkování pojištění.....	22
Obrázek 3: Orientační výše provizí u jednotlivých druhů pojištění.....	28

Úvod

Distribuční kanály v pojišťovnictví jsou velice rozsáhlým tématem a hrají hlavní roli ve vztahu mezi nabídkou pojištění a poptávkou po něm. Díky novým technologiím a především díky internetu se distribuční sítě v čase vyvíjí. Pojišťovny se snaží držet krok s dobou a nabízí nové možnosti prodeje pojištění, stejně tak se mění i preference lidí kupujících pojištění. Sportovci představují nezanedbatelný segment, kterému zprostředkovatelé pojištění mohou nabízet rozličné produkty kryjící specifická rizika.

Téma diplomové práce bylo vybráno z několika důvodů. Zaprvé, analýzou distribučních kanálů nebo sportovním pojištěním se v současné době nezabývá mnoho autorů. Zadruhé se distribuční cesty flexibilně přizpůsobují potřebám potenciálních zákazníků, tudíž jde o atraktivní téma. Dále bude zajímavé sledovat, jaké distribuční cesty se využívají ve vztahu ke sportovcům, popřípadě jaké jiné kanály by se v tomto odvětví daly aplikovat.

Hlavním cílem řešení této práce je analyzovat současný stav a vývoj distribučních kanálů v rámci České republiky a Evropské unie a jejich aplikace na pojištění sportovců. Dalším cílem je přinést systémová řešení a návrhy, které by vedly k zjednodušení prodeje a nákupu pojištění obecně i konkrétně ve vztahu k pojištění sportovců, zejména pojištění zdraví a života, konkrétně úrazovému pojištění a pojištění odpovědnosti

Řešení bude prováděno analýzou současných prodejních cest, které se využívají k distribuci pojištění. K tomu bude využito zákonů České republiky a směrnic Evropského společenství, dále odborných knih a publikací českých i zahraničních autorů, internetu a dat, které poskytnou vybrané pojišťovny. Průzkumem bude dále zjištěno, jaký je stav pojištění sportovců při hodinách tělesné výchovy na školách v České republice, rekreačních, amatérských i profesionálních sportovců, kterých je téměř 3 miliony osob.

První část práce bude zaměřena pouze na distribuční kanály a jejich analýzu. Další část textu bude zkoumat nabídku a metody prodeje pojištění sportovcům. V závěru práce budou navrženy postupy, které by mohly napomoci prodeji pojištění zmíněnému segmentu.

1. Distribuční kanály v pojišťovnictví

„Pojmy „distribuce“, „zprostředkování“ či „poradenství“ mají v různých sektorech finančního trhu rozdílný obsah. Pro potřeby této analýzy je „distribucí“ resp. poskytováním „distribučních služeb“ souhrnně myšleno nabízení, zprostředkování a případné poradenství v oblasti smluv týkajících se finančních produktů a služeb. Distribucí je tedy způsob, jakým dochází k obchodu s finanční službou ze strany jejího poskytovatele směrem ke klientovi, bez ohledu na to, vykonává-li tento obchod zaměstnanec finanční instituce, nebo smluvně navázaný zprostředkovatel jednající jejím jménem a na její účet.“¹

Distribuční kanály se mohou členit na tradiční (prodej na přepážkách, zprostředkovatelé) a alternativní neboli moderní způsoby prodeje (telefonní centra, internet, bankopojištění, kooperační partneři). V novější literatuře se však častěji setkáváme s pojmy interní a externí distribuce. Dělítko mezi těmito kanály není na pojišťovacím trhu vnímáno jednotně. Obecně lze řadit do externí distribuce všechny finanční zprostředkovatele a osoby vykonávající zprostředkovatelskou činnost na základě živnostenského oprávnění (např. cestovní kanceláře). Dle různých subjektů či profesních asociací lze do interní distribuce prodej výhradními zástupci nebo přímo ovládanými distribučními sítěmi také zařadit.²

Prodej pojištění je zajišťován pěti základními distribučními kanály. Patří mezi ně externí distribuce (tzv. neovládaní pojišťovací agenti, pojišťovací makléři a jejich vázaní zprostředkovatelé), interní distribuce (vlastní vázaní zprostředkovatelé, ovládaní pojišťovací agenti a makléři a jejich vázaní zprostředkovatelé, přepážkový prodej zaměstnanci pojišťoven), bankopojištění, dálkový prodej (internet, telefon) a ostatní (pošta, cestovní kanceláře, stavební spořitelny, leasingové společnosti apod.).³

¹ KARFÍKOVÁ, M.; PŘÍKRYL, V. aj., Pojišťovací právo, s.181

² Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR, s.7

³ Tamtéž, s.27

1.1 Charakteristika distribučních kanálů

Tato podkapitola se věnuje vymezení jednotlivých prodejních cest na pojišťovacím trhu.

1.1.1 Zprostředkovatelé

„Podmínky provozování zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví upravuje v souladu se závazky České republiky vůči Evropské unii v oblasti přizpůsobování národní právní úpravy komunitárnímu právu zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích“). Ve Sbírce zákonů byl zveřejněn 5. února 2004, avšak plné účinnosti nabyl 1. ledna 2005. Zákonem o pojišťovacích zprostředkovatelích se současně upravuje činnost samostatných likvidátorů pojistných událostí, která je však plně národní úpravou, neboť komunitární právo tuto činnost neharmonizuje. Prováděcím předpisem k tomuto zákonu je vyhláška č. 582/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí, ve znění pozdějších předpisů.“⁴

Výše zmíněný zákon člení zprostředkovatele v pojišťovnictví na

- vázané pojišťovací zprostředkovatele (VPZ),
- podřízené pojišťovací zprostředkovatele (PPZ),
- výhradní pojišťovací agenty (VPA),
- pojišťovací agenty (PA),
- pojišťovací makléře (PM) a
- pojišťovací zprostředkovatele, jejichž domovským členským státem není ČR⁵

⁴ KARFÍKOVÁ, M.; PŘIKRYL, V. aj., Pojišťovací právo, s.175

⁵ Česko. Zákon č. 38/2004 Sb.o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí, část první, § 4

Vázaný pojišťovací zprostředkovatel vykonává zprostředkování pojištění jménem jedné nebo více pojišťoven v případě produktů, které si nejsou vzájemně konkurenční. Zároveň neinkasuje pojistné ani neprovádí výplatu pojistných plnění klientovi. Tito zprostředkovatelé mají sjednané smlouvy s pojišťovnami, které nesou plnou odpovědnost za jejich činnost. VPZ může být rovněž osoba, která zprostředkovává pojištění vedle hlavního předmětu své činnosti, jestliže toto pojištění je doplňkem zboží či služeb poskytovaných v rámci hlavního předmětu činnosti.⁶

*„Úprava činnosti **podřízených pojišťovacích zprostředkovatelů** je obdobná jako úprava vázaných pojišťovacích zprostředkovatelů s tím rozdílem, že podřízení pojišťovací zprostředkovatelé jsou vázáni smlouvou s pojišťovacím agentem nebo makléřem, jehož jménem a na jehož účet jednají a jímž jsou odměňováni.“⁷* PPZ na sebe nemohou vázat další PPZ a za jimi způsobenou škodu odpovídá pojišťovací makléř nebo agent.

Výhradní pojišťovací agent je obdobou VPZ s tím rozdílem, že je oprávněn vybírat pojistné a zprostředkovávat částky z pojistných plnění klientům.

Pokud byl výhradní pojišťovací agent zmocněn inkasovat pojistné nebo zprostředkovávat výplaty pojistných plnění, potom je povinen

- „udržovat trvale likvidní jistinu ve výši 4 % z ročního objemu jím inkasovaného pojistného nejméně však ve výši odpovídající hodnotě 17 000 eur, nebo
- používat pro převody pojistného a pojistného plnění výhradně zvlášť k tomu zřízené a od vlastního hospodaření oddělené účty. Tímto účtem může být i bankovní účet pojišťovny, pokud je z něj patrné, který výhradní pojišťovací agent a jakou částku pojistného na tento účet vložil“⁸.

Tato povinnost se týká i pojišťovacích agentů a makléřů.

⁶ Česko. Zákon č. 38/2004 Sb.o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí, část první, § 5

⁷ KARFÍKOVÁ, M.; PŘÍKRYL, V. aj., Pojišťovací právo, s.185

⁸ Tamtéž, s.186

Pojišťovací agent provozuje svou činnost na základě smlouvy s jednou nebo více pojišťovnami a jím nabízené pojistné produkty si mohou být vzájemně konkurenční. PA je povinen řídit se vnitřními předpisy pojišťoven, pro které je činný, a pokud mu to bylo umožněno, tak také inkasuje pojistné a vyplácí pojistná plnění. Pojišťovnami je odměňován obvykle formou provize.⁹

PA je povinen sjednat pojištění pro případ své odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví. Toto pojištění musí být účinné po celou dobu trvání jeho činnosti na území Evropského hospodářského prostoru. Spodní hranice limitu pojistného plnění je nastavena v hodnotě 1 200 000 eur na každou pojistnou událost. Pokud by se seběhlo více pojistných událostí za jeden rok, je povinností PA zvýšit spodní limit pojistného plnění na hodnotu odpovídající 1 700 000 eur. Pojišťovna se rovněž může písemně zavázat k převzetí odpovědnosti za škody způsobené PA, obvykle k tomu ale nedochází.¹⁰

*„Zvláštní postavení mezi pojišťovacími zprostředkovateli mají **pojišťovací makléři**. Jejich zařazení do distribuce není vzhledem ke specifikům jejich činnosti přesné. Zákon tyto osoby sice zná jako zprostředkovatele, nicméně jejich činnost, označována za makléřskou, spočívá v analýze rizik, sestavení návrhu pojistné smlouvy a hledání potencionálního pojistitele na základě smlouvy s klientem.“¹¹* PM je odměňován pojišťovnou obvykle formou provize. Na základě smlouvy s klientem PM zpracovává

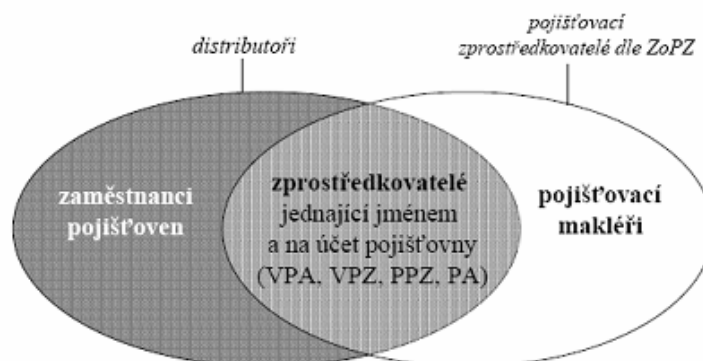
- komplexní analýzy pojistných rizik,
- návrhy pojistných programů,
- poskytuje konzultační a poradenskou činnost,
- provádí správu uzavřených pojistných smluv,
- spolupracuje při likvidaci pojistných událostí.

⁹ KARFÍKOVÁ, M.; PŘÍKRYL, V. aj., Pojišťovací právo, s.187

¹⁰ Tamtéž, s.188

¹¹ Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR, s.28

Specifické postavení PM dokládá následující schéma.

Obrázek 1: Specifické postavení pojišťovacího makléře

Zdroj: MF, Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR

Pojišťovací zprostředkovatel s domovským členským státem jiným než je Česká republika má možnost využití práv zaručených Smlouvou Evropského Společenství o svobodném zakládání podniků a o volném pohybu služeb. Stejně jako pojistitelé tedy mohou využít jednotného pasu a registrace v členské zemi ho opravňuje působit v jiných členských státech na základě principů práva zřizovat pobočky a svobody volného poskytování služeb.¹²

Všechny typy pojišťovacích zprostředkovatelů musí splňovat zákonem dané podmínky, odlišnosti mezi jednotlivými zprostředkovateli ukazuje tabulka č.1.

¹² Česko. Zákon č. 38/2004 Sb.o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí, část první, § 9

Tabulka 1: Odlišnosti v podmínkách pro jednotlivé typy zprostředkovatelů

	důvěryhodnost	Kvalifikační stupeň odborné způsobilosti	Praxe v oboru	Pojištění odpovědnosti za škodu	Inkaso pojistného	Nabídka konkurenčních produktů
VPZ	ano	základní	ne	ne	ne	ne
PPZ	ano	základní	ne	ne	ne	ano
VPA	ano	základní	ne	ne	ano	ne
PA	ano	střední	2	ano	ne/ano	ano
PM	ano	vyšší	5	ano	ano	ano

Zdroj: Zákon č.38/2004 Sb. o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech, vlastní úprava

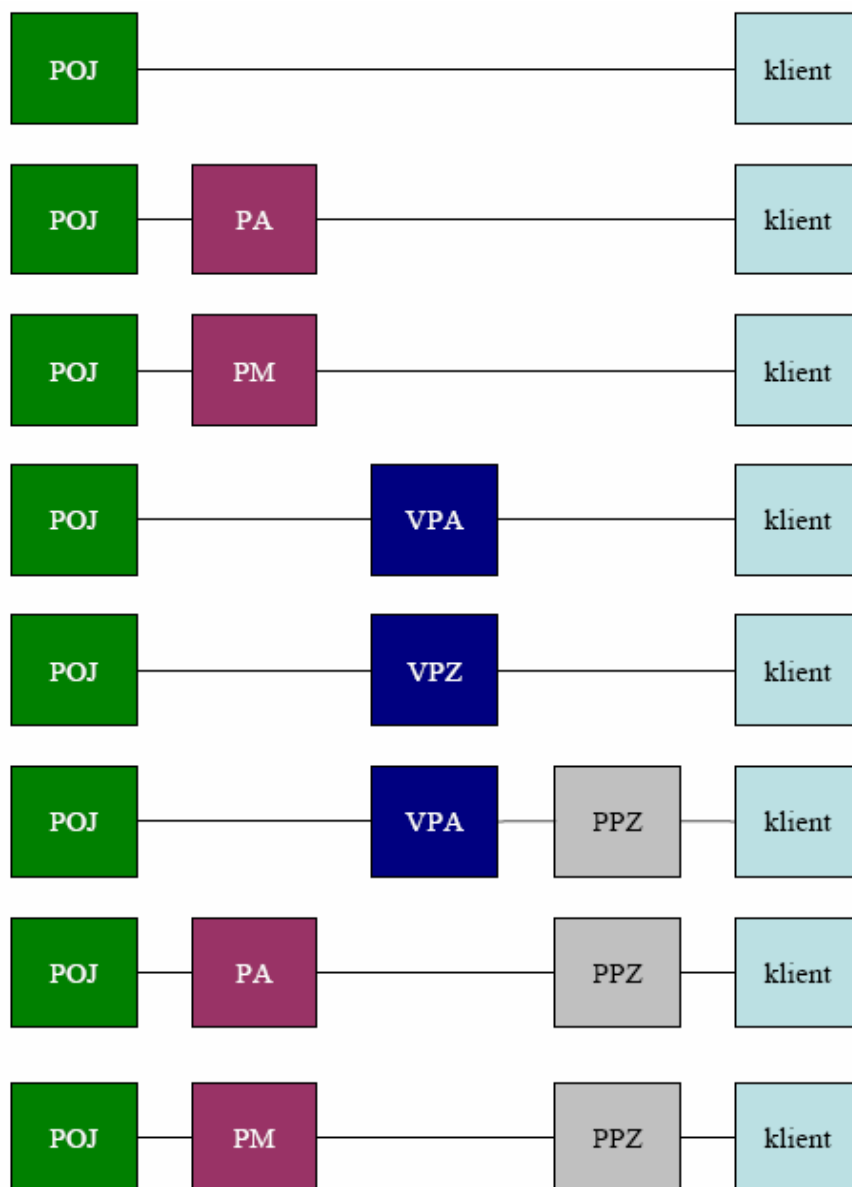
Z tabulky je jasné, že všechny typy zprostředkovatelů musí splňovat podmínky důvěryhodnosti. Zprostředkovatel je důvěryhodný, pokud je způsobilý k právním úkonům, splňuje podmínku bezúhonnosti, na jeho majetek není a ani nebylo vydáno rozhodnutí o úpadku, není a ani nebyla v posledních 5 letech přede dnem podání žádosti o registraci členem statutárního orgánu nebo jiného orgánu právnické osoby, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs nebo mu nebylo odejmuto povolení k provozování činnosti pojišťovacího zprostředkovatele nebo samostatného likvidátora pojistných událostí pro porušení podmínek stanovených zákonem o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí.

Pojišťovací agent se řídí vnitřními předpisy pojišťoven a tyto pojišťovny mu mohou umožnit inkasovat pojistné od pojistníků. Může se ovšem stát, že pojišťovna nedovolí, aby PA pojistné inkasoval, právo inkasa pojistného tedy nevyplývá z jeho postavení.

Záměrně v tabulce chybí pojišťovací zprostředkovatel s domovským státem jiným než je Česká republika. Tomu Česká národní banka sdělí obecné podmínky provozování jeho činnosti a zapíše ho do registru ve lhůtě do 1 měsíce ode dne obdržení identifikačních

údajů a potvrzení příslušného orgánu dohledu o jeho zápisu do registru vedeného v jeho domovském členském státě.

Distribuci a zprostředkování pojištění znázorňuje následující schéma.

Obrázek 2: Schéma distribuce a zprostředkování pojištění

Zdroj: MF, Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR

Z obrázku plyne, že nejvhodnější distribuční cestou je hned první kanál. Bývá označován také jako „klientský přístup pojišťoven“. Klienti komunikují přímo se zástupcem pojišťovny, výhodou jsou také nižší náklady na administrativu. Z obrázku je naopak zřejmé, že nejkomplikovanějšími jsou poslední tři distribuční cesty, kdy klient komunikuje ze zprostředkovatele, který je činný pro jiného zprostředkovatele pojišťovny. Během této cesty nejčastěji dochází k nedorozuměním a poskytnutí neúplných či nepravdivých informací.

1.1.2 Přepážkový prodej

Jde o nejstarší metodu prodeje pojistných produktů. Prodej pojištění na přepážkách poboček pojišťoven je zajišťován zaměstnanci pojišťoven. Ti vykonávají činnosti spojené s uzavíráním pojistných smluv z pověření pojišťovny jako jejich zaměstnavatele. Pojišťovna plně odpovídá za škody, které zaměstnanci při své činnosti způsobí. Pojišťovny jsou však povinny zabezpečit podmínky důvěryhodnosti a odborné způsobilosti nejméně pro její základní stupeň u zaměstnanců, kteří se přímo podílejí na uzavírání pojistných smluv. Tím se zabezpečí srovnání podmínek mezi zaměstnanci a pojišťovacími zprostředkovateli.¹³

1.1.3 Bankopojištění

Jedná se distribuci pojistných produktů přes již vybudované prodejní kanály bank. Principem je, že smluvená pojištění kryjí závazky vzniklé poskytnutými úvěry. Důležitou podmínkou však je, že pojistný produkt musí být jednoduchý, jelikož ho prodávají bankovní úředníci, kteří byli vyškoleni na finanční trh a pojištění pro ně znamená pouze doplňkovou činnost. Velké české banky se chopily zajímavé možnosti, kterou představovala spolupráce s pojišťovnou ve vlastní skupině, proto zřizovaly buď vlastní pojišťovny, nebo skupovaly již existující pojišťovny. Dnes většina bank a pojišťoven

¹³ DUCHÁČKOVÁ, E.; DAŇHEL, J. Teorie pojistných trhů, s.56

v České republice je vlastněna zahraničními majiteli, naprostá většina obchodních záležitostí je závislá na dění v mateřských společnostech.¹⁴

Výhodami pro pojišťovnu je výrazné snížení nákladů na získání nového klienta, marketing a informační technologie. Dále také dostane spoustu nových informací o svých klientech. Pojišťovna zároveň ušetří na administrativě spojené s uzavíráním pojistných smluv. Pro klienta je spojení banky a pojišťovny výhodné, protože v jedné finanční instituci se mu dostane komplexního finančního servisu a i pro něj to znamená méně administrativy. Nevýhodami bankopojištění je, že počáteční fúze je velmi nákladná. Další problémy mohou nastat v reklamě, kdy obě společnosti mohou mít odlišný postoj k marketingové komunikaci.

1.1.4 Dálkový prodej

Dálkovým prodejem se rozumí prostředky komunikace na dálku, které umožňují uzavření smlouvy bez současné fyzické přítomnosti smluvních stran. „*Prostředky komunikace na dálku se rozumí zejména neadresovaný tisk, adresovaný tisk, typový dopis, reklama v tisku s objednávkovým tiskopisem, katalog, telefon s lidskou obsluhou, telefon bez lidské obsluhy (automatický volací přístroj, audiotext), rozhlas, videotelefon (telefon s obrazovkou), videotext (mikropočítač a televizní obrazovka), elektronická pošta, faxový přístroj, televize (televizní nákup, teleshopping), veřejná komunikační síť, například internet.*“¹⁵

Prodej pomocí **telefonních center** se v České republice zatím jen pomalu rozvíjí. Nejčastěji se s jejich pomocí prodávají pojistné produkty, které nejsou složité a klient snadno chápe smysl pojištění. Hlavní výhodou call center je to, že klienti se mohou zpravidla bezplatně dozvědět o podrobnostech pojistných produktů a služeb, telefon je tedy důležitý v tzv. předprodejní fázi.

¹⁴ Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR, s.27

¹⁵ Česko. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, část první, § 53

Výhodami **internetu** jsou možnost uzavření pojistné smlouvy z domova, časově neomezená dostupnost, poskytnutí nejaktuálnějších informací nebo jednoduchost srovnání produktů různých pojišťoven. Velkou nevýhodou však je, že nedochází k přímému kontaktu s klientem, který tak nemůže zjistit další informace, pokud nerozumí daným faktům. Dalším minusem je, že stále ještě není samozřejmostí českých domácností a mnoho lidí nemá k internetu přístup. Podobně jako u prodeje prostřednictvím telefonu má i internet značnou roli v předprodejní fázi, velké procento lidí využívá internetových kalkulaček ke srovnání pojistných produktů různých a až poté se vydají do kamenné pobočky vybrané pojišťovny.¹⁶

1.1.5 Kooperační partneři

Jedná se o takové subjekty, jejichž hlavní činností je jiná oblast podnikání a pojistné produkty a služby nabízí pouze jako vedlejší činnost nebo doplňkovou službu k produktům hlavní činnosti. Jedná se např. o **stavební spořitelny, leasingové společnosti, společnosti zabývající se splátkovým prodejem, cestovní kanceláře** atd. Zvláštní postavení zde zaujímá i **Česká pošta**. Výhodou prodeje pojištění na pobočkách České pošty je především dostupnost služeb. Často zde smlouvy uzavírají lidé, kteří nemají přístup na internet, nebo se chtějí vyhnout přímému kontaktu se zprostředkovateli. Nevýhodou je, že jsou zde nabízeny pouze vybrané produkty jedné pojišťovny, tudíž zde neexistuje konkurence.

1.1.6 Broker-pool, franšíza

Broker-pool představuje určitě rozhraní mezi poskytovatelem a zprostředkovatelem. Lze ho považovat za velkoobchod s finančními produkty, navázaní distributoři od něj nakupují pojistné produkty, které pak dále prodávají pod vlastním obchodním jménem. Tento distribuční kanál je nejčastěji využíván drobnými či začínajícími distributory, kteří takto snižují své fixní náklady. Broker-pool těmto zprostředkovatelům zajišťuje administrativní

¹⁶ DAŇHEL, J., Pojistná teorie, s. 48

činnosti a vzhledem k distribuci podpůrné činnosti, zároveň pro ně nakupuje pojistné produkty a vyjednává výhodnější podmínky u jednotlivých pojišťoven. Podíl broker-poolů na zprostředkované produkci doposud není významný.¹⁷

„Některé distribuční firmy svou vnitřní organizační strukturou využívají model tzv. franšízy. Na rozdíl od broker-poolu dochází v případě franšízy k využívání společného obchodního jména a obchodní strategie všemi zúčastněnými subjekty.“¹⁸

1.2 Současný stav distribučních kanálů v ČR

Význam jednotlivých distribučních kanálů v rámci České republiky zachycuje tabulka č.2.

Tabulka 2: Význam jednotlivých distribučních kanálů

	<i>Životní pojištění</i>	<i>Neživotní pojištění</i>
Externí distribuce (tzv. neovládaní PA, PM, jejich VZ)	40 %	46 %
Interní distribuce (vlastní VZ, ovládaní PA a PM, jejich VZ, přepážkový prodej zaměstnanci pojišťovny)	37 %	45 %
Bankopojištění	20 %	5 %
Dálkový prodej (internet, telefonní centra)	0 %	3 %
Ostatní (pošta, cestovní kanceláře atd.)	3 %	1 %

Zdroj: MF, Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR, 2009 vlastní úprava

Na konci roku 2009 působilo na českém pojistném trhu celkem 52 subjektů se 14,5 tisíci zaměstnanci. Počet zaměstnanců pojišťoven dlouhodobě klesá. Oproti tomu evidovala Česká národní banka 105 980 pojišťovacích zprostředkovatelů, jejichž počet rok od roku

¹⁷ KARFÍKOVÁ, M.; PŘIKRYL, V. Pojišťovací právo, s. 182

¹⁸ Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR, s. 8

roste.¹⁹ Novější data bohužel nejsou k dispozici. Obecně lze říci, že na finančním trhu je neobvykle vysoký počet zprostředkovatelů. V rámci Evropy vykonává zprostředkovatelskou činnost největší počet registrovaných zprostředkovatelů v přepočtu na obyvatele. Tyto vztahy zachycuje tabulka 3.

Tabulka 3: Počet zprostředkovatelů na obyvatele

Země	Počet na 100 tis. Obyvatel
Česká republika	500
Rakousko	422
Německo	366
Itálie	102
Británie	74
Irsko	52

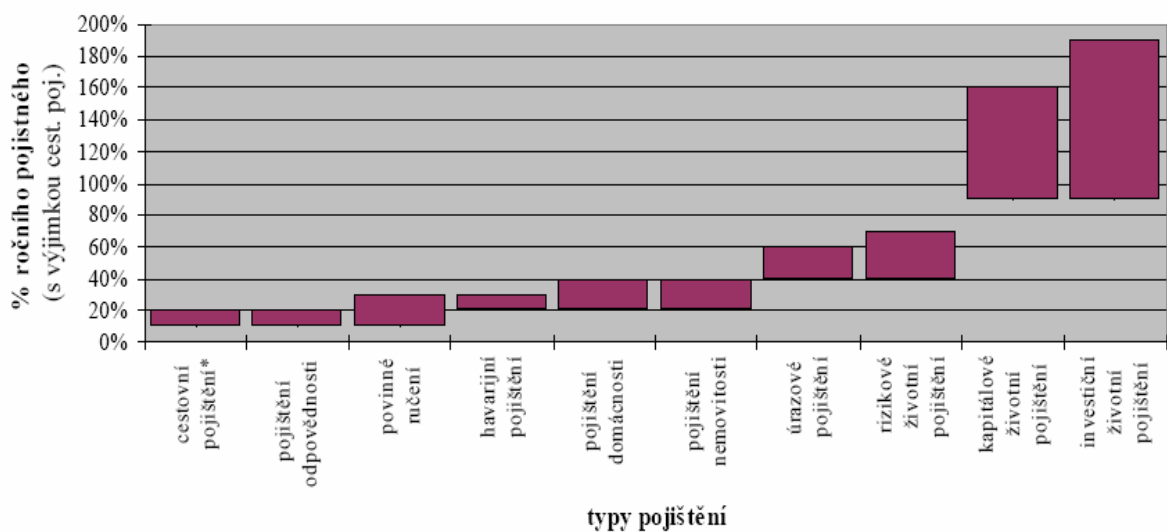
Zdroj: MF, Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR, 2009, vlastní úprava

Důvodů tohoto stavu je několik. Zprostředkovatelská činnost v ČR patří mezi atraktivní činnosti, zejména v životním pojištění. Dalším důvodem je pak poměrně snadný vstup do odvětví a setrvání v něm i v případě minimální nebo žádné produkce. Zprostředkovatelská činnost je zároveň vysoce provizně hodnocena. „*Provize jsou pojišťovacím zprostředkovatelům vypláceny pojišťovnami z vybraného pojistného a jejich výše se liší v závislosti na typu produktu. Pohybují se v rozmezí 10 % z jednorázového pojistného (u cestovního pojištění) až 190 % ročního pojistného (u životního pojištění).*“²⁰

Orientační výši zprostředkovatelských provizí ukazuje obrázek 3.

¹⁹ Výroční zpráva České asociace pojišťoven za rok 2009, s. 7,8

²⁰ Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR, s. 30

Obrázek 3: Orientační výše provizí u jednotlivých druhů pojištění

Zdroj: Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR, 2009

Z obrázku je patrné, že nejvyšší provize zprostředkovatelé inkasují za kapitálová a investiční životní pojištění, ostatní provize jsou ve srovnání s těmito pojištěními zanedbatelné. Tento systém finančně motivuje zprostředkovatele k co největšímu počtu uzavření zmíněných životních pojištění, což má své nevýhody. Řada zprostředkovatelů ruší dlouho placené pojistné smlouvy a nahrazují je novými, které pro některé klienty nemají smysl. Záleží tedy na etice a charakteru zprostředkovatelů, zda podlehnou vidině vysokých výdělků, či zda budou odpovědně nabízet klientům vhodné pojistné produkty.

1.3 Distribuční kanály v rámci Evropy

Pojistitelé v Evropě využívají široké škály možností prodeje svých služeb zákazníkům. Důležitost jednotlivých distribučních kanálů se liší v závislosti na místních zvycích, národních legislativách, druhu produktu, spotřebitelských preferencích atd.

Tato část diplomové práce čerpá ze zprávy o distribučních kanálech, kterou vydala CEA, federace evropských pojistitelů a zajistitelů, v březnu roku 2010. Data pocházejí z roku 2005, které poskytly národní pojišťovací asociace, které CEA sdružuje. Novější statistiky v současnosti nejsou k dispozici. Zpráva o distribučních kanálech vysvětluje, jaké

distribuční kanály jsou využívány v životním a neživotním pojištění. Dále také ukazuje, jak nové technologie, zvláště internet, působí na distribuci specifických produktů. Nakonec nabízí srovnání s pojišťovacími trhy v Asii a Severní Americe.

Klasifikace distribučních kanálů použitá ve zprávě federace CEA byla vytvořena tak, aby byla co nejobektivnější a nejobecnější a umožnila tak srovnání mezi jednotlivými zeměmi. Tuto klasifikaci je možno vidět v příloze A.

1.3.1 Sektor neživotního pojištění

V Evropě je neživotní pojištění převážně poskytováno pomocí zprostředkovatelů, tj. pojišťovacích poradců a makléřských skupin. Tento způsob prodeje zaujímá více než polovinu trhu ve všech státech kromě Švýcarska, Nizozemska, Chorvatska a tří severských států, kde je převládajícím distribučním kanálem přímý prodej. Nejvyšší podíl na trhu neživotního pojištění mají pojišťovací zprostředkovatelé v Itálii, Turecku a Slovinsku, kde zabírají přes 70 % trhu. Stejně jako ve Spojených státech amerických se v Evropě tato prodejní cesta velmi dobře vyvinula v průběhu několika desetiletí.²¹

Poslední průzkumy ukazují mírný pokles podílu zprostředkovatelů na všech trzích neživotního pojištění. To je úzce spojeno s rozložením preferencí prodeje u pojistitelů. Na jedné straně se vyvinuly nové distribuční kanály, jako je např. bankopojištění nebo prodej přes internet, na straně druhé tento pokles souvisí se strategií, kdy pojišťovny využívají více prodejních kanálů najednou a tato strategie snižuje podíl vedoucích distribučních kanálů.²²

²¹ *Insurance distribution channels in Europe* [online]. Brussels : CEA Statistics, 2010 [cit. 2010-12-13]. Dostupné z WWW: http://www.cea.eu/uploads/Modules/Publications/1270043839_cea-statistics-nr-39-distribution.pdf, s. 8

²² Tamtéž, s. 8

Proporce mezi vázanými pojišťovacími poradci a pojišťovacími agenty se mezi jednotlivými státy velmi liší v závislosti na místních zvycích a národních legislativách. Pro znázornění vázaní pojišťovací poradci měli nejvyšší podíl na trhu v Německu (58 % neživotního pojištění), zatímco pojišťovací agenti měli rozsáhlý vliv v Portugalsku (48 %). Za zmínku stojí také fakt, že vázané zprostředkovatelství bylo nedávno zakázáno v Itálii.²³

Makléřské společnosti jsou mnohem méně využívány ve většině evropských zemích. Převládajícím distribučním kanálem jsou pouze v Belgii, Irsku a Velké Británii, kde vykazují přes 50 % trhu neživotního pojištění. Na druhou stranu až na zmíněné tři země jejich podíl na prodeji ze všech zemích mírně roste.

Bankopojištění není na neživotním trhu příliš rozšířeno a zaujímá méně než 10 % trhu ve všech zemích. Nejvyšší podíly vykazuje Turecko, Velká Británie, Portugalsko, Francie a Nizozemsko, v ostatních státech nepřekročil podíl na trhu 5 %. Ve výše uvedených státech bankopojištění hraje významnou roli i v životním pojištění, nicméně rozvoj bankopojištění v životním sektoru nezaručuje úspěch i v sektoru neživotním, jak ukazuje např. Itálie, kde více než dvě třetiny životních pojištění je generováno díky bankopojištění, ten samý distribuční kanál ale na neživotním trhu zabírá méně než 2 %. Tuto situaci vysvětluje existence silné alternativní prodejní cesty, v italském případě pojišťovací zprostředkovatele.²⁴

Přímý prodej pomocí zaměstnanců a dálkový prodej je dominantní v Rakousku (40 %), Chorvatsku (70 %), Nizozemsku (58 %), severských státech a Švýcarsku. Ve většině států se přímý prodej uskutečňuje především přes zaměstnance pojišťoven. Prodej přes internet, telefon nebo poštou nebyl ve většině zemí významný (méně než 5 % trhu). Výjimku tvoří Nizozemsko (45 %) a Velká Británie (21 %). V Nizozemsku za to může nedávná

²³ *Insurance distribution channels in Europe* [online]. Brussels : CEA Statistics, 2010 [cit. 2010-12-13]. Dostupné z WWW: http://www.cea.eu/uploads/Modules/Publications/1270043839_cea-statistics-nr-39-distribution.pdf, s. 8

²⁴ Tamtéž, s. 8

privatizace zdravotního pojištění, které je výhradně nabízeno dálkovým prodejem. Vysokou míru distančního prodeje ve Velké Británii vysvětluje rozšířené využívání internetu a telefonu při pojištění vozidel.²⁵

Mnohé státy východní Evropy také vykazují vysoký podíl prodeje pojištění skrz zaměstnance pojišťoven. Vysvětleno je to tím, že tamní pojišťovny byly ještě v nedávné době spravovány státem a prodávaly pojištění hlavně pomocí sítě vlastních zaměstnanců. Nicméně prodej pojištění na pobočkách v těchto státech klesá z důvodu otevření trhu konkurenci, která více spoléhá na alternativní způsoby prodeje.²⁶

1.3.2 Sektor životního pojištění

Bankopojištění je hlavním distribučním kanálem při prodeji životního pojištění v mnoha zemích západní Evropy. Tato skutečnost reflektuje důležitost modelu, který byl vyvinut v 90. letech minulého století a který povoluje vstup k vysokému počtu klientů na legálním základě, navíc pojišťovny získávají dobrou znalost o finančním zázemí svých klientů. Vysokou míru podílu bankopojištění na trhu životního pojištění ukazují především Portugalsko, Španělsko, Itálie, Belgie a Francie. Tento distribuční kanál zůstává nevyužit na dvou velkých evropských trzích, v Německu a ve Velké Británii. V Německu je to dáno vysokým počtem malých regionálních bank, které zabraňují rychlému rozšíření standardizovaných produktů po celé zemi. Trh ve Velké Británii je velmi stálý řadu desetiletí a vznik bankopojištění nenarušil trh životního pojištění významným způsobem. Bankopojištění není příliš rozšířeno v zemích střední a východní Evropy, např. ve Slovinsku (8 %), v Polsku (21 %) nebo Chorvatsku (19 %). Pravděpodobně je to dáno teprve nedávným rozvojem bankopojištění a pomalým růstem na trhu životního pojištění

²⁵ *Insurance distribution channels in Europe* [online]. Brussels : CEA Statistics, 2010 [cit. 2010-12-13]. Dostupné z WWW: http://www.cea.eu/uploads/Modules/Publications/1270043839_cea-statistics-nr-39-distribution.pdf, s. 9

²⁶ Tamtéž, s. 9

v těchto státech. Dá se však předpokládat rychlý růst oblíbenosti bankopojištění ve střední a východní Evropě po vzoru Evropy západní.²⁷

Stejně jako v sektoru neživotního pojištění mají značný vliv při prodeji životního pojištění pojišťovací poradci. Vysoký podíl na trzích ve většině států Evropy je dán rozsáhlými sítěmi vázaných poradců a agentů, kteří se snaží distribuovat životní stejně jako neživotní pojištění svým zákazníkům. Pojišťovací poradci byli hlavní prodejní silou v Bulharsku (66 %), Slovinsku (57 %), Německu (47 %), dále také v Chorvatsku, Polsku a Turecku.²⁸

Makléřské společnosti jsou dominantní prodejní cestou ve Velké Británii (73 %), na Slovensku (79 %), a Lucembursku (46 %). V Irsku a Lucembursku je tento podíl vysvětlen vysokou měrou přeshraničního prodeje, který je zpravidla vykonáván pomocí makléřů.

Přímý prodej nenabývá v životním pojištění takového významu jako v neživotním, přesto je významným distribučním kanálem v řadě zemí, např. v Turecku (42 %), Irsku (38 %) a Chorvatsku (35 %). Tato prodejní cesta využívá výhradně zaměstnanců pojišťoven, prodej přes internet nebo telefonní centra není rozšířen.²⁹

1.4 Distribuční kanály ve světovém měřítku

1.4.1 Neživotní pojištění

Stejně jako ve většině evropských zemí jsou pojišťovací poradci nejrozšířenějším distribučním kanálem v ostatních částech světa. Ve Spojených státech amerických jsou legislativa v rámci pojišťovnictví a tamní zvyky v prodeji pojištění odlišné od zbytku

²⁷ *Insurance distribution channels in Europe* [online]. Brussels : CEA Statistics, 2010 [cit. 2010-12-13]. Dostupné z WWW: http://www.cea.eu/uploads/Modules/Publications/1270043839_cea-statistics-nr-39-distribution.pdf, s. 12

²⁸ Tamtéž, s. 12

²⁹ Tamtéž, s. 13

světa, proto se získaná data nedají objektivně srovnat. Přesto je známo, že zprostředkovatelé mají největší podíl na prodeji pojištění. V Asii je situace obdobná, podíl poradců na prodeji pojištění se pohybuje mezi 40 % (Malajsie) a 93 % (Japonsko).³⁰

Makléřské společnosti měly nízký podíl prodeje neživotního pojištění v Asii, daleko více se jim ale daří v Kanadě a Austrálii, kde zaujímaly přibližně dvě třetiny podílu na trhu, v Brazílii (72 %) a Mexiku (50 %).

Přímému prodeji pomocí zaměstnanců pojišťoven a vzdálenému prodeji se ve světě daří lépe než ve většině evropských zemí. Podstatný vliv měl tento distribuční kanál v Číně (53 %), Jižní Koreji (45 %) a Malajsii (27 %).³¹

Stejně jako v Evropě nebylo bankopojištění v neživotním sektoru příliš vyvinuto. Pouze v Brazílii, Mexiku a Chile měl tento distribuční kanál podíl na prodeji pojištění vyšší než 10 %. Rozvoj bankopojištění v těchto zemích je vysvětlen tím, že zde vykonává činnost mnoho bank a pojišťoven, které patří do zahraniční skupiny, které využívají model vyvinutý v jejich domovské zemi. V zemích Severní Ameriky, Japonsku a dalších asijských zemích má bankopojištění minimální podíl na prodeji neživotního pojištění. To je dáno tamní legislativou, prodej pojištění prostřednictvím bank byl donedávna zakázán.³²

1.4.2 Životní pojištění

Zatímco v Evropě bylo vedoucím distribučním kanálem životního pojištění bankopojištění, na ostatních velkých světových trzích je situace jiná. V USA a Kanadě nedosahoval podíl bankopojištění na trhu ani 2 % ze stejného důvodu, jako u neživotního pojištění.

³⁰ *Insurance distribution channels in Europe* [online]. Brussels : CEA Statistics, 2010 [cit. 2010-12-13]. Dostupné z WWW: http://www.cea.eu/uploads/Modules/Publications/1270043839_cea-statistics-nr-39-distribution.pdf, s. 14

³¹ Tamtéž, s. 14

³² Tamtéž, s. 14

Ve Spojených státech amerických mají největší podíl na prodeji životního pojištění zprostředkovatelé a makléřské skupiny. V Kanadě značně převažují v neživotním sektoru makléři, v životním naopak vedou pojišťovací poradci a agenti.

Podobný scénář můžeme vidět i v Japonsku. Stejně jako v ostatních asijských zemích se i v zde rapidně zvýšil podíl bankopojištění, přesto s náskokem vedou zprostředkovatelé.³³

1.5 Shrnutí 1. kapitoly

Prodej pojištění je v České republice zajištěn pěti základními distribučními kanály. Ve srovnání s evropskými a světovými měřítky zde žádný distribuční kanál nechybí, jejich význam je však oproti ostatním zemím odlišný. Tento fakt je dán skutečností, že prodejní cesty se rozvíjí v závislosti na pojistném trhu konkrétní země, národní legislativě, místních zvycích a tradicích. Vedoucím způsobem prodeje pojistných produktů v České republice je prodej pomocí externí distribuce, která využívá tzv. neovládaných pojišťovacích agentů, pojišťovacích makléřů a jejich vázaných zprostředkovatelů. Zprostředkovatelé mají na českém pojistném trhu výsadní postavení a uzavírají převážnou většinu všech pojištění. V životním pojištění se v posledních letech začíná prosazovat bankopojištění, které ale prozatím nemá takový význam jako na pojistných trzích v západní Evropě. Dá se však předpokládat růst podílu tohoto distribučního kanálu na trhu prodeje životního pojištění, podobně jako v dalších zemích střední a východní Evropy. Prodej skrz internet nabízí výhody spojené s časovou nenáročností a komfortem, jeho využití je však zanedbatelné. Internet může být zároveň hrozbou, jelikož v posledních letech vzniklo mnoho portálů, které nabízí rychlé srovnání produktů jednotlivých pojištění. Mnoho lidí takto nabyté informace považují za směrodatné a rozhodují se podle nich při nákupu pojištění. Je nutné si ale uvědomit, že tyto portály nikdy nenabízí srovnání produktů všech pojišťoven a ani

³³ *Insurance distribution channels in Europe* [online]. Brussels : CEA Statistics, 2010 [cit. 2010-12-13]. Dostupné z WWW: http://www.cea.eu/uploads/Modules/Publications/1270043839_cea-statistics-nr-39-distribution.pdf, s. 15

srovnání, které ukazují, nemusí být přesné a může spíše poškodit jméno některých pojišťoven.

Ve vztahu k pojištění sportovců se nejvíce využívá pojištění pomocí zprostředkovatelů. Úrazové a odpovědnostní pojištění využívané při pojištění sportovců v sobě zahrnují mnoho specifik, k jejichž vysvětlení je zapotřebí delšího času. V obou případech je nutné správně ohodnotit rizika působící na subjekt a správně stanovit pojistnou částku. To je důvodem, proč dálkový prodej nebo bankopojištění nepřipadají v úvahu. Prodej pojištění sportovcům tedy zajišťují makléřské společnosti, jejich vázaní a podřízení zprostředkovatelé, pojišťovací agenti se svými vázanými a podřízenými zprostředkovateli nebo zprostředkovatelské sítě jednotlivých pojišťoven.

2. Pojištění sportovců

Existuje nepřehledné množství sportovců a sportů a nelze uvést jednoznačnou definici sportovce. Např. dle internetové encyklopedie „sportovec je člověk, který se věnuje sportu. Běžně se tak ale označují především ti, kteří se věnují sportu vrcholovému nebo aspoň výkonnostnímu, nikoli pouze sportu pro radost.“³⁴ Pro další potřeby této práce bude rozdělení sportovců uvedeno v následující podkapitole.

2.1 Rozdělení sportovců

V rámci této práce jsou sportovci rozděleni do tří skupin. Jednou kategorií jsou **neprofesionální sportovci**. Tuto skupinu je možno dále rozdělit na rekreační a amatérské sportovce. Další skupinou jsou **profesionální sportovci**. Poslední skupinou, kterou se tato práce bude zabývat, jsou osoby, které mají povinnost sportovat, tedy **žáci a studenti** základních a středních škol při hodinách tělesné výchovy. Mezi jednotlivými skupinami existuje mnoho rozdílů. Liší se především tím, kolik času sportu věnují, za jakých podmínek a zda je sport jejich hlavní pracovní náplní.

Povolání profesionálního sportovce patří mezi jedno z nejprestižnějších v moderní společnosti. Profesionální sportovec vykonává sport jako pracovní činnost a zpravidla jde o hlavní zdroj jeho příjmů. Své povolání vykonává na základě smlouvy o spolupráci se sportovním klubem či jiným subjektem podnikání v této oblasti.³⁵ Sportovec je tedy vlastníkem služby, kterou prodává majitelům sportovních klubů. Sportu věnuje naprostou většinu svého času, musí docházet na tréninky, neustále se udržovat v kondici, dodržovat životosprávu atp. Mezi jednotlivými sporty existují ale obrovské rozdíly, co se finančního ohodnocení týče. Např. většina sportovců na olympijských hrách jsou profesionálové,

³⁴ Sportovec. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 14.9.2010, last modified on 14.9.2010 [cit. 2011-04-06]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Sportovec>>.

³⁵ Pomůcka pro zařazování osob do rizikových skupin, Pojišťovna ABC, 2010, s. 1

přesto se jen naprostá špička dokáže sportem kvalitně uživit a zajistit do budoucnosti. V rámci České republiky se jedná jen o malé procento sportovců, kteří hrají nejvyšší celostátní soutěže, především jde o hokejisty v klubech hrajících Tipsport Extraligu ledního hokeje a fotbalisty v klubech hrajících Gambrinus ligu a několika z 2. nejvyšší fotbalové soutěže. Dále se profesionálním sportem užíví jen málo českých sportovců na špičkové úrovni v rámci celého světa, jde především o atlety, tenisty, automobilové závodníky, golfisty či rychlobruslaře. Naprostá většina z nich se však neobejde bez finanční pomoci sponzorů a převážnou většinu finančních příjmů nabývají při sportovních kláních v zahraničí, protože v České republice by si sportem nedokázali zajistit odpovídající finanční příjem.

„Neprofesionálním sportovcem je sportovec, který sportovní činnost rovněž vykonává na základě smlouvy o spolupráci při výkonu sportovní činnosti a za tento výkon může být určitým způsobem odměňován (např. ve formě startovného za odehraný zápas), ale nejedná se o takový příjem, který by mohl být považován za zdroj jeho obživy; patří sem rovněž sportovec, který sportovní činnost vykonává bez jakékoli smlouvy (vždy jde o výkon sportovní činnosti na základě členského vztahu sportovce k určitému sportovnímu klubu).“³⁶ Jde tedy o naprostou většinu amatérských sportovců, kteří sport dělají pro zábavu, udržení kondice, aktivní relaxaci, sportem si nevydělávají a vykonávají ho ve svém volném čase. Pravidelně trénují, odehrávají mistrovská utkání a účastní se různých turnajů a soutěží. To amatérské sportovce odlišuje od sportovců rekreačních, kteří sice také sport využívají především k aktivní relaxaci, udržení kondice a pro zábavu, na rozdíl od amatérských sportovců ale nejsou členy žádných sportovních klubů a sdružení a nehrají pravidelně žádnou organizovanou soutěž.

Žáci a studenti základních a středních škol mají povinnost pravidelně sportovat a rozvíjet své pohybové dovednosti při hodinách tělesné výchovy, od amatérských a rekreačních sportovců se liší tím, že tyto pohybové aktivity nevykonávají z vlastní vůle, nýbrž jsou povinni se tělesné výchovy účastnit.

³⁶ Pomůcka pro zařazování do rizikových skupin, Pojišťovna ABC, 2010, s. 1

2.2 Možnosti pojištění rizik působících na sportovce

Na sportovce působí celá řada rizik, která mohou znepříjemnit sportovcův život. Jedná se o rizika způsobující jak majetkové či finanční škody, tak i rizika přímo ohrožující zdraví a život sportovce. Naprostou většinu těchto rizik lze eliminovat komerčním pojištěním, které lze sjednat u pojišťoven nabízejících konkrétní služby. V následujících podkapitolách jsou rizika rozdělena na rizika, která lze pojistit životním pojištěním, a další druhy rizik, která kryje pojištění neživotní.

2.2.1 Životní pojištění

Životní pojištění je rozděleno na pojištění pro případ úmrtí, pojištění pro případ dožití a smíšená pojištění kryjící obě rizika najednou. Nejčastějšími formami rizikového pojištění jsou dočasné pojištění a časově neomezené pojištění pro případ úmrtí. V pojištění na dožití se uplatňují důchodové a věnové pojištění. Smíšená pojištění mohou mít podobu univerzálního, investičního životního nebo kapitálového pojištění. Samostatně dále stojí penzijní připojištění, které prvotně slouží k zajištění stáří, obvykle je však vyplácena dávka i v případě úmrtí pojištěného. Ve všech případech se jedná o pojištění, kdy sportovec může zajistit sám sebe či svou rodinu, pokud by v důsledku nemoci či úrazu zemřel a jeho blízkým vznikly potíže finančního rázu. K životním pojištěním lze sjednat mnoho připojištění, která kryjí rizika neživotního charakteru, jde např. o úrazové pojištění, invalidní pojištění, pojištění vážných chorob, nemocenské pojištění nebo pojištění dlouhodobé péče.

2.2.2 Neživotní pojištění

Na trhu neživotního pojištění existuje mnoho produktů, které kryjí různá rizika neživotního charakteru. Pojištění v neživotním sektoru mohou kryt rizika, která ohrožují majetek, finanční stabilitu nebo zdraví sportovce.

Téměř každý sportovec je vlastníkem auta či jiného dopravního prostředku. V důsledku této držby je povinen mít sjednáno povinné ručení, tedy pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorového vozidla. V případě, že sám sportovec způsobí dopravní nehodu, nebude v rámci povinného ručení odškodněn. Pro tyto případy slouží havarijní pojištění, kde pojišťovny vedle rizika havárie začleňují krytí např. živelních nebo strojních rizik, rizika odcizení nebo vandalství. Sportovec dále může využít pojištění právní ochrany motorového vozidla, které se využívá v případě událostí, kdy je třeba právní ochrana, tzn. při řešení dopravních nehod a přestupků nebo závazkově-právních vztahů (leasing, nákup náhradních dílů atp.).

Dalším majetkovým pojištěním, které může sportovec sjednat, je pojištění domů a domácností. Každý sportovec má domov, tudíž na něj mohou negativně působit rizika požáru, výbuchu, povodně, vloupání, krádeže atd. Těmto rizikům předchází pojištění domácností, kde jsou předmětem pojištění soubor zařízení domácnosti, příslušenství a stavební součásti, respektive pojištění staveb, kde předmětem pojištění je trvale obydlený rodinný dům, bytový dům nebo rekreační objekty. Předmětem tohoto pojištění mohou být také budova ve výstavbě nebo ostatní udržované objekty ležící na daném pozemku (např. garáž, bazén atd.).

Sportovec může při své sportovní činnosti nebo i při jakékoli jiné činnosti způsobit škodu na majetku nebo na zdraví třetím osobám. Taková rizika kryjí pojištění odpovědnosti za škody způsobené sportovcem třetí osobě při různých činnostech. Již bylo zmíněno povinné ručení, dále sportovec může sjednat pojištění odpovědnosti za škody z běžného občanského života, které zpravidla bývá uzavřeno na celou rodinu pojištěného. Pokud by se jednalo o neprofesionálního sportovce, kterému sport negeneruje hlavní finanční příjem, a tento sportovec by vykonával povolání lékaře, auditora, daňového poradce atd., při kterém působí vyšší riziko způsobení škody třetí osobě, byl by tento sportovec povinen sjednat pojištění profesní odpovědnosti. Sportovec může také vykonávat své povolání v zaměstnaneckém poměru a svému zaměstnavateli může neúmyslně způsobit majetkové či finanční škody. Tato rizika kryje pojištění odpovědnosti při výkonu povolání, které na

rozdíl od odpovědnosti profesní není povinné. Toto pojištění se vždy vztahuje ke konkrétnímu zaměstnavateli.

Neprofesionální i profesionální sportovec může být zároveň podnikatelem, tudíž může využít podnikatelských pojištění. Sjednat lze pojištění živelní, která kryjí škody na majetku způsobené požárem, vichřicí, povodní atd., dále pojištění technická (strojní, montážní, stavební) nebo pojištění pro případ přerušení provozu, které nahrazuje finanční újmu vzniklou přerušáním provozu. Mezi podnikatelská pojištění lze zařadit také pojištění úvěru. Úvěrové riziko je kryto řadou pojistných produktů, např. v životním pojištění, kdy úvěr není splacen v souvislosti s úmrtím dlužníka. V neživotním pojištění je úvěrové riziko kryto pojištěním neschopnosti splácet nebo nemocenským a invalidním pojištěním v návaznosti na pracovní neschopnost dlužníka. Sportovec podnikatel může také využít úvěrového pojištění pro případ, že jeho odběratel nebude schopen nebo ochoten plnit své závazky vůči němu.

Sportovci mohou využít také cestovního pojištění, které kryje rizika úrazu, pobytu v zahraniční nemocnici a s tím spojených léčebných výloh, ztráty zavazadel, odpovědnosti za škodu či repatriace ostatků zpět do vlasti. U tohoto pojištění záleží na účelu zahraniční cesty, služební cesta je samozřejmě méně riziková než cesta spojená s lyžováním, horolezectvím či jinými sporty.

Sektor neživotního pojištění dále nabízí pojištění, která kryjí rizika úrazu a pobytu v nemocnici. Tato rizika jsou kryta úrazovým a cestovním pojištěním, dále také pojištěním odpovědnosti. Zvýšené riziko úrazu je tím faktorem, který nejvíce diferencuje sportovce od ostatních občanů, následující kapitoly se proto budou věnovat úrazovému pojištění a pojištění odpovědnosti.

2.3 Úrazové a odpovědnostní pojištění

Následující podkapitoly se budou zabývat úrazovým a odpovědnostním pojištěním, které slouží nejčastěji k odškodnění úrazů na území české republiky. Nejprve bude vymezen

pojem úrazového pojištění, dále jakým způsobem se stanovuje pojistné, podmínky, dle kterých dochází k rozdělení občanů do příslušných rizikových skupin, a současný stav úrazového pojištění na trhu pojištění. Poté bude vysvětlen pojem odpovědnostního pojištění, druhy, které mohou být využity pro krytí rizik úrazu a současný stav pojištění odpovědnosti.

2.3.1 Definice úrazového pojištění

„Úrazové pojištění zahrnuje výplatu pojistného plnění v případě, že v důsledku úrazu dojde k přechodnému nebo trvalému tělesnému poškození nebo smrti pojištěného. Přitom úraz bývá v pojišťovnictví charakterizován jako náhlé a neočekávané působení zevních sil nebo vlastní síly, neočekávané a nepřetržité působení vysokých teplot, par, plynů, záření a jedů, které měly za následek tělesné poškození nebo smrt pojištěného (pojišťovny uplatňují v rámci úrazového pojištěné výluky z pojistného plnění, a to především pro úrazy v souvislosti se sebevraždou nebo sebevražedným pokusem, s trestnými činy, pod vlivem alkoholu, následkem duševní poruchy apod.).“³⁷

Základem úrazového pojištění je krytí smrti následkem úrazu a trvalých následků úrazu. Pro tyto druhy pojištění se vždy sjednávají příslušné pojistné částky. V rámci úrazového pojištění může být sjednáno pojistné plnění pro řadu dalších případů, např. plnění za dobu nezbytného léčení, denní odškodné za dobu pracovní neschopnosti, denní odškodné při pobytu v nemocnici, úhrada nákladů spojených s úrazem nebo pojištění drobných úrazů. Úrazové pojištění může být sjednáno jako samostatný druh pojištění nebo v rámci životního a cestovního pojištění nebo jako doplněk v rámci pojištění motorových vozidel.³⁸

„Pojistné plnění může být sjednáno jako jednorázové plnění nebo jako důchod (především při krytí trvalých následků úrazu), a to buď jako časově omezený důchod nebo jako důchod

³⁷ DUCHÁČKOVÁ, E., Principy pojištění a pojišťovnictví, s. 119

³⁸ DUCHÁČKOVÁ, E., DAŇHEL, J., Teorie pojistných trhů, s. 121

*doživotní.*³⁹ Pojistné plnění trvalých následků úrazu, kdy je vyplaceno odpovídající procento z pojistné částky, může být sjednáno buď s lineárním plněním, kdy výše pojistného plnění odpovídá procentu tělesného poškození z pojistné částky, nebo s progresivním plněním. Progresivní plnění znásobuje pojistnou částku a pojišťovnou stanovené plnění se zvyšuje v závislosti na rozsahu trvalých následků. Znásobení používají pojišťovny odlišně a nepřipisují progresi menším úrazům. V případě větších trvalých následků je plnění pojišťovny daleko vyšší než v případě plnění více menších úrazů.

2.3.2 Úrazové pojištění v České republice

Úrazové pojištění v České republice může mít podobu buď individuálního pojištění, kdy pojistník je zpravidla pojištěnou osobou, nebo pojištění skupinového. Příkladem takového pojištění je úrazové pojištění zaměstnanců. Jedná se o pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Povinnost mít uzavřené toto odpovědnostní pojištění je dána zákonem a zaměstnavatelé tak mohou učinit u dvou komerčních pojišťoven, České pojišťovny a Kooperativy. Fakticky jedinou pojišťovnou, u které je možno toto pojištění sjednat, je Kooperativa, která získala oprávnění provozovat toto pojištění na základě státní zakázky. Česká pojišťovna pouze spravuje pojistné smlouvy, které s ní zaměstnavatelé sjednali před rokem 1992, od tohoto roku se nové firmy mohou pojistit výhradně pouze u Kooperativy.⁴⁰

V rámci komerčního pojištění jsou hlavními druhy úrazového pojištění pojištění pro případ smrti následkem úrazu, pojištění poúrazové invalidity, resp. úrazové invalidní pojištění, úrazové pojištění denního odškodného (nelze sjednat samostatně, pouze jako připojištění k hlavnímu pojištění) a pojištění denního odškodného při pobytu v nemocnici. Dalšími druhy jsou pojištění zotavného (plnění se poskytuje jednorázově po odchodu z nemocnice), pojištění výdajů spojených s úrazem, pojištění přechodného odškodného (pojištěný je ještě

³⁹ DUCHÁČKOVÁ, E., Principy pojištění a pojišťovnictví, s.120

⁴⁰ KARFÍKOVÁ, M.; PŘIKRYL, V. Pojišťovací právo, s. 336

po šesti měsících po úrazu z 50 % neschopen práce, ale ještě není invalidní) a vkladové pojištění (pojištění za jednorázové návratné pojistné). Pojištění úrazu a nemoci se na celkovém předepsaném pojistném v neživotním pojištění podílí 5,5 %, v roce 2009 zaznamenalo růst rychlým tempem, meziročně vzrostlo předpsané pojistné u pojištění úrazu a nemoci o 12,8 %.⁴¹

Při výkonu sportovní činnosti se lidé vystavují zvýšenému riziku nastání úrazu. Pokud by k úrazu došlo, vyvstává riziko, že sportovec nebude schopen plnit své pracovní povinnosti, tudíž by následkem úrazu přišel o určitou část svého výdělku. U profesionálních sportovců je toto riziko zpravidla vyšší, zároveň sportem získávají největší část svých příjmů. Vysoká rizikovitost se projevuje na zařazení do tarifních skupin, které přímo ovlivňují cenu pojištění.

2.3.3 Stanovení pojistného

„Velikost pojistného v úrazovém pojištění závisí na velikosti sjednaných pojistných částek a na druhích sjednaného pojistného plnění a je diferencována podle rizikovitosti. Propočet pravděpodobnosti realizace rizika úrazu obvykle pojišťovny odvozují od druhu vykonávaných činností pojištěným – pojišťovny zařazují pojištěného do jedné z tarifních skupin.“⁴²

2.3.4 Zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin

V samostatném úrazovém pojištění se využívá 2 až 9 rizikových tříd. V 50. letech bylo v České republice zavedeno jednotné pojistné bez ohledu na vykonávané povolání nebo

⁴¹ Česká národní banka. Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2009 [online]. [s.l.] : [s.n.], 2009[cit.2011-04-09]. Dostupné z WWW: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2009_cz.pdf, s.108

⁴² DUCHÁČKOVÁ, E., Principy pojištění a pojišťovnictví, s.120

jinou činnost a to téměř pro všechna úrazová pojištění. Později byly zavedeny „zvlášť nebezpečné činnosti“. Po demonopolizaci pojistného trhu se nyní používá více rizikových skupin a jejich počet není státem regulován.⁴³

Pro zařazení pojišťované osoby do příslušné rizikové skupiny je rozhodující, zda tato osoba převážně vykonává pracovní činnost uvedenou v příslušné rizikové skupině. Převážně vykonávanou pracovní činností se rozumí činnost, která je podstatnou náplní uvedeného povolání. Výkon vedlejší pracovní činnosti (např. 2 až 3 hodiny denně nebo nepravidelně vedle výkonu hlavního povolání) nemá vliv na zařazení pojištěného do odpovídající rizikové skupiny. Vykonává-li pojišťovaná osoba povolání složené ze dvou profesí, z nichž každá je zařazena do jiné rizikové skupiny, zařadí se podle povolání uvedeného ve vyšší rizikové skupině.⁴⁴ Jednotlivé pojišťovny pro své účely vytváří interní dokumenty, které pomáhají k zařazování osob do tarifních tříd, takovým dokumentem je například pomůcka pro zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin.

2.3.5 Zařazení sportovců do rizikových skupin

Různé pojišťovny mohou zařadit sportovce do různé rizikové skupiny, uplatňované principy se však od sebe neliší. V rámci zařazování do příslušných rizikových skupin hraje roli fakt, zda pojištěný sportovec mimo své povolání provozuje další rizikové aktivity ve svém volném čase. V takovém případě by byl zařazen do rizikové skupiny se zvýšeným rizikem (ZR). Například amatérský fotbalista pracující v administrativě by byl zařazen do 1. rizikové skupiny se ZR. Pokud by z nějakého důvodu přestal sportovat, patřil by do 1. rizikové skupiny se standardním rizikem (SR). Tuto praxi využívá většina tuzemských pojišťoven, některé ale nerozlišují mezi SR a ZR a úrazová pojištění mají rizikové skupiny

⁴³ DAŇHEL, J.; Pojistná teorie, s. 171

⁴⁴ Pomůcka pro zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin, Pojišťovna ABC, 2010, s. 1

bez ZR⁴⁵. Následující text pochází z pomůcky pro zařazování osob do rizikových skupin konkrétní pojišťovny na českém trhu.

„Profesionální sportovci, kteří jako pracovní činnost neprovozují druh sportu se zvýšeným rizikem, se zařazují do 3. rizikové skupiny (SR). Pokud jako svou zájmovou činnost provozují druh sportu se zvýšeným rizikem, platí pojistné odpovídající ZR. Profesionální sportovci, kteří jako svou pracovní činnost provozují druh sportu se zvýšeným rizikem, platí v rámci 3. rizikové skupiny vždy pojistné odpovídající ZR.

Neprofesionální sportovci se zařazují do rizikové skupiny odpovídající vykonávané pracovní činnosti (povolání) a v rámci ní se pojistné stanoví ve výši odpovídající SR (pokud pojištěný neprovozuje druh sportu se zvýšeným rizikem) nebo ve výši odpovídající ZR (provozuje-li druh sportu zařazený do zvýšeného rizika). Pokud sportovec nevykonává pracovní činnost (povolání), vždy se zařadí do 2. rizikové skupiny (ZR).“⁴⁶

Pro úrazová pojištění u nichž jsou rizikové skupiny bez zvýšeného rizika, platí následující :
„Profesionální sportovci a neprofesionální sportovci působící v rámci nejvyšších celostátních soutěží v příslušném sportu (s výjimkou bowlingu, curlingu, golfu, kuželek, lukostřelby, orientačního běhu, plavání, stolního tenisu, střelby, šachů, šipek, turistiky a sportů provozovaných v rámci ČASPV – České asociace sport pro všechny) se vždy zařadí do třetí rizikové skupiny.

Neprofesionální sportovci, kteří vykonávají sportovní činnost na základě smlouvy o spolupráci při výkonu při sportovní činnosti, nebo kteří v rámci nejvyšších celostátních soutěží provozují bowling, curling, golf, kuželky, lukostřelbu, orientační běh, plavání stolní tenis, střelbu, šachy, šipky, turistiku a sporty provozované v rámci ČASVP, se vždy zařadí do 2. rizikové skupiny.

⁴⁵ Pomůcka pro zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin, Pojišťovna ABC, 2010, s. 2

⁴⁶ Tamtéž, s. 2

*Ostatní neprofesionální sportovci se zařazují do rizikové skupiny odpovídající vykonávané pracovní činnosti (povolání). Pokud sportovec nevykonává pracovní činnost (povolání), vždy se zařadí do 2. rizikové skupiny.*⁴⁷

2.3.6 Příklad 3. rizikové skupiny konkrétní pojišťovny na českém trhu

3. riziková skupina zahrnuje pracovníky, kteří vykonávají činnost s vysokým rizikem úrazu, jako např. práce v povrchových a hlubinných dolech, záchranné a havarijní práce báňské záchranné služby, příslušníků hasičských sborů, členů horské a vodní záchranné služby, činnost příslušníků policejních útvarů, bezpečnostních a ochranných služeb, činnost příslušníků vězeňské služby, práce s výbušninami a pyrotechnické práce, práce prováděné v kolejišti železniční dopravy, práce ve výškách nad deset metrů, práce s vysokým rizikem akutních otrav při údržbě plynových zařízení nebo nádrží a cisteren pro chemické lučebniny a nebezpečné jedy, práce v chemických laboratořích a chemickém průmyslu, práce s vysokým rizikem popálenin v důsledku vysoké teploty pracovního prostředí (např. práce při havarijních opravách pecí, v hutích apod.), práce pod vodou, činnost speleologů, činnost artistů, kaskadérů a krotitelů zvířete, výzkumná a badatelská činnost v odlehlých krajinách, činnost při provádění typových zkoušek nebo testování motorových vozidel, plavidel, letadel a sportovních létajících zařízení.

A – artista, asistent artisty (účast na artistické produkci)

B – báňský úpravář, báňský záchranář, bezpečnostní technik dolu

D – dělník hutní výroby, dělník chemické výroby, dělník na povrchu hornických provozů, dělník povrchové těžby, dělník železničních překladišť, detektiv, dispečer důlní výroby, dopravář důlní kolejové dopravy, dozorce vězeňské stráže, důlní elektromontér, důlní geomechanik, důlní měřič, důlní revírník, důlní zámečnick

H – hasič (všechny profese), horník, horník - dělník, horník povrchové těžby, horský

⁴⁷ Pomůcka pro zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin, Pojišťovna ABC, 2010

průvodce, horská záchranná služba, hutník neželezných kovů, hutník vysokopecar

CH – chemik, chemik farmaceutické výroby, chemik tukového průmyslu a kosmetiky

K – kalič, kaskadér, koksar, kominík, kriminalista (policejní inspektor, rada), krotitel zvěře

L – laborant - chemik, letecký personál na palubě letadla, lékař záchranné služby

M – mechanik důlního úseku

P – pokrývač, policista, potápěč, **profesionální sportovec**, protiprašný technik v dole, protiprůtržový technik v dole, pyrotechnik

R,Ř – revizor komínů – inženýr, řidič

S – slévač, směn.technik báňské záchranné služby, strážník obecní policie, strážný justiční strážce, strážný vezeňské strážce, strojník báňského zařízení, střelmistr

T – tavič, technik důlní degazace a klimatu, technik trhacích prací, technik větrání dolu

V – valcír, vedoucí důlního úseku, velitel báňského záchranného sboru, voják z povolání (velitelé, činnosti v terénu), výbušninář, výbušninářský dělník, výhybkář, výškový specialista

Z,Ž – zdravotnický záchranář, zkušební a zalétávací pilot, železniční posunovač, žokej⁴⁸

2.3.7 Definice pojištění odpovědnosti za škody

Pojištění odpovědnosti za škody kryje rizika související se skutečností, že pojištěný subjekt může způsobit součinností škody jinému subjektu, a to škody na majetku, na zdraví a životě, nebo finanční škody, za které poškozenému odpovídá. Předmětem pojištění je tedy odpovědnost za škodu a pojistnou událostí vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu. Pojišťovna vyplácí pojistné plnění až na základě rozhodnutí o povinnosti nahradit škodu, a to přímo poškozenému, nikoli pojištěnému. Pojistné plnění je v rozsahu, v jakém pojištěný odpovídá za škodu poškozenému. Pojistné plnění v rámci odpovědnostních pojištění zahrnuje:

- náhradu škody (škody na zdraví, na majetku, finanční škody),

⁴⁸ Pomůcka pro zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin, Pojišťovna ABC, 2010

- náklady na obhajobu pojištěného,
- náklady na soudní řízení o náhradě škody.⁴⁹

Pojistná plnění z pojištění odpovědnosti jsou představovány náhradami především v případě poškození zdraví nebo náhradami za věcné škody. V případě poškození zdraví představuje toto pojistné plnění určitou nadstavbu k sociálnímu pojištění. Pojistné plnění se může skládat z následujících položek :

- náhrady za ztrátu výdělku po dobu pracovní neschopnosti,
- náhrady za ztrátu výdělku po skončení pracovní neschopnosti,
- náhrady za ztrátu důchodu,
- bolestné (jednorázová dávka za bolest způsobenou poškozením zdraví, léčením a.j.)
- náhrady za ztížení společenského uplatnění,
- náhrady za náklady spojené s léčením,
- náhrady za věcné škody,
- náhrada za přiměřené náklady spojené s pohřbem,
- jednorázové odškodnění pozůstalých.

Pojištění odpovědnosti bývá konstruováno z formy pojištění na první riziko. Ve smlouvě je stanovena pojistná částka, která představuje horní limit pojistného plnění. Dle výše pojistné částky a výše spoluúčasti se určuje pojistné, které je hrazeno pojistníkem.⁵⁰

Školy a školská zařízení mají povinnost pojistit své zaměstnance, k tomu slouží odpovědnostní pojištění při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Školy mají také povinnost chránit zdraví žáků a věci, které jsou žáky do školy vneseny, pro účely krytí úrazů a škod na věcech žáků proto využívají obecné odpovědnostní pojištění.

⁴⁹ DUCHÁČKOVÁ, E; DAŇHEL, J., Teorie pojistných trhů, s. 127, 128

⁵⁰ DAŇHEL, J.; Pojistná teorie, s. 176

2.3.8 Odpovědnostní pojištění při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

Krytí škod způsobených úrazem nebo nemocí z povolání je v České republice řešeno prostřednictvím povinného odpovědnostního pojištění, a to v podobě zákonného pojištění. V pravém smyslu se nejedná o pojištění, ale spíše ze strany provozujících pojišťoven o zakázku pro stát. Zákonem jsou přesně stanovené pojišťovny, kterým je provozování tohoto pojištění svěřeno. Jedná se o Českou pojišťovnu a Kooperativu, přičemž pojišťovny mají přesně vymezen okruh zaměstnavatelů, pro které pojištění realizují, nemohou si tedy konkurovat vzhledem k zákonné podobě pojištění.⁵¹

Povinnost platit pojistné vzniká zaměstnavateli, který má alespoň jednoho zaměstnance. Sazby pojistného jsou stanoveny v právním předpise a jsou diferencované podle odvětví činnosti zaměstnavatele (nejvyšší pojistné platí zaměstnavatelé v odvětví dobývání černého uhlí, nejnižší pojistné se platí v odvětví peněžnictví, zpracování dat či fotografických službách).⁵²

Na základě existence pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání má zaměstnavatel právo, aby pojišťovna za něho nahradila škodu, která vznikla zaměstnanci při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání v takovém rozsahu, jaký stanoví zákoník práce. Výplaty jsou představovány náhradami především v případě poškození zdraví a věcných škod. V případě poškození zdraví představují tyto výplaty nadstavbu nad sociální pojištění.⁵³

2.3.9 Obecné odpovědnostní pojištění

Obecné odpovědnostní pojištění zahrnuje mnoho druhů pojištění odpovědnosti za škody pro jednotlivce a pro podnikatelské subjekty. Obecná odpovědnost je založena na principu

⁵¹ KARFÍKOVÁ, M.; PŘIKRYL, V.; Pojišťovací právo, s. 336

⁵² DUCHÁČKOVÁ, E.; Principy pojištění a pojišťovnictví, s. 135

⁵³ Tamtéž, s. 136

provozní odpovědnosti každého podnikatelského subjektu. V pojištění obecné odpovědnosti se rozlišuje pojištění škod způsobených na zdraví a majetku a následného ušlého zisku. Kromě náhrady škody poškozenému bývá součástí pojištění i úhrada nákladů na právní obranu v případě soudního projednávání.⁵⁴

Vedle výše zmíněné obecné odpovědnosti školy dále využívají pojištění odpovědnosti za výrobek, kdy jsou kryty škody vzniklé na životech, na zdraví a na majetku při používání určitého výrobku. Pojištění odpovědnosti, které školy využívají, dále zahrnuje také škody na zdraví a životě žáků, škody na věcech vnesených nebo odložených a náhrady nákladů léčení poskytnutých za zdravotní péči vynaloženou ve prospěch žáků v souvislosti se školními úrazy žáků.⁵⁵

Dle ČNB vzrostl objem předepsaného pojistného u všeobecného pojištění odpovědnosti za škodu o 5,4 % v roce 2009. Celkově předepsané pojistné u tohoto druhu pojištění představuje 13,9 % celkového předepsaného pojistného neživotního pojištění.⁵⁶

⁵⁴ DUCHÁČKOVÁ, E.; Principy pojištění a pojišťovnictví, s. 137

⁵⁵ Pojistné podmínky odpovědnostního pojištění uzavřeného mezi Kooperativou a ZŠ 5.května

⁵⁶ Česká národní banka. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2009* [online]. [s.l.] : [s.n.], 2009[cit.2011-04-09]. Dostupné z WWW: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2009_cz.pdf, s.108

3. Pojištění úrazu v praxi

Následující kapitola se zabývá způsoby, jakými jsou rizika úrazu pojišťovány v České republice. Nejprve bude kvantifikován segment, kterého se toto pojištění týká. Dále budou analyzovány možnosti, kterými jsou pojišťovány úrazy při hodinách tělesné výchovy ve školách a školských zařízeních. V dalších kapitolách je uvedeno, jakých pojištění mohou využít neprofesionální a profesionální sportovci v České republice.

3.1 Kvantifikace cílové skupiny

Profesionální a neprofesionální sportovce sdružuje Český svaz tělesné výchovy (dále jen ČSTV). Tento svaz je dobrovolným sdružením sportovních, tělovýchovných a turistických svazů s celonárodní působností, tělovýchovných jednot a sportovních klubů i jejich sdružení. Posláním ČSTV je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci ČR a poskytovat přidruženým subjektům požadované služby. ČSTV sdružuje veškeré svazy a unie od Českého svazu akrobatického rock and rollu po Svaz zápasu ČR. K 31.12.2010 bylo v řádném a přidruženém členství ČSTV 95 svazů, 9 224 sportovních klubů a tělovýchovných jednot. Celkový počet sportovců k tomuto datu činil 1 671 843.⁵⁷

Ústav pro informace ve vzdělávání (dále UIV) vydává každoročně na začátku kalendářního roku údaje o počtu dětí, žáků, studentů a škol. Dle statistické ročenky UIV je ve školním roce 2010/2011 povinno docházet na základní školy 830 908 žáků. Na střední školy dle databáze UIV pravidelně dochází 436 172 žáků. Dohromady tedy na základních a středních školách v ČR studuje 1 267 080 žáků, kteří v rámci vyučování mají povinnost účastnit se tělesné výchovy.⁵⁸

⁵⁷ ČSTV, Český svaz tělesné výchovy. Dostupné z WWW: <<http://www.cstv.cz/>>

⁵⁸ Ústav pro informace ve vzdělávání. Dostupné z WWW: <<http://www.uiv.cz/clanek/368/2090>>

Celkový počet sportovců a žáků povinných se účastnit tělesné výchovy je 2 938 923. Do této statistiky zároveň nejsou zahrnuti rekreační sportovci, kteří nejsou členy žádného sportovního oddílu a jejichž přesný počet není možné nikde najít ani odhadnout. I přesto je výše zmíněný počet jistě zajímavým segmentem pro všechny pojišťovny na trhu.

3.2 Pojištění úrazů při hodinách tělesné výchovy

Školy v rámci české legislativy se řídí obecně platnými úpravami školských předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví. Úpravu bezpečnosti a ochrany zdraví ve školském zákoně a směrnici k zajištění bezpečnosti je možno vidět v příloze B, respektive C.

Úrazů na školách v České republice přibývá, což je dáno horší vykonností dětí, které se v posledních letech více zabývají sedavou činností. Ročně se na školách stane přes 30 000 úrazů, z toho polovina při tělesné výchově. V letech 2007 a 2008 ve školách zemřely tři děti. Pokud nastane úraz, škola je povinna ho evidovat, hlásit a zaslat příslušným orgánům. Způsob této evidence upravuje vyhláška o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, kterou vypracovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) a která vešla v platnost dne 2.5.2005. Její znění je uvedeno v příloze D.⁵⁹

3.2.1 Právní úprava odpovědnosti školy nebo školského zařízení za škodu způsobenou dětem, žákům a studentům

Následující text pochází z doporučení MŠMT, které rozeslal školám a školským zařízením prostřednictvím elektronické pošty tehdejší náměstek ministryně školství pan RNDr. Jindřich Kitzberger dne 22.5.2007. Ten v této zprávě školám píše: „Touto informací reaguji na některé závažné případy, které se staly ve školách při práci s žáky a při nichž došlo k vážným poškozením na zdraví dětí. Doporučuji nepodceňovat odpovědnost

⁵⁹ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/ministerstvo/ministr/ct-1-zpriseni-bezpecnosti-deti-ve-skolach?highlightWords=bezpe%C4%8Dnost>>.

právnických osob vykonávajících činnost školy nebo školského zařízení za škodu způsobenou dětem, žákům či studentům a uzavírat pojištění této odpovědnosti.“

Současná právní situace je taková, že odpovědnost týkající se škol a školských zařízení je s účinností od 1.1.2007 upravena v § 391 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce (část čtrnáctá – přechodná a závěrečná ustanovení, hlava I., díl 1, oddíl 5 – Společná a zvláštní ustanovení o odpovědnosti za škodu). Tento zákon vykládá odpovědnost škol a školských zařízení vůči žákům následovně:

- *„Za škodu, která vznikla žákům základních škol, základních uměleckých škol, zvláštních škol a pomocných škol při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá škola; při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní odpovídá školské zařízení. Nevystupuje-li škola nebo školské zařízení v právních vztazích svým jménem a nemá-li odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, odpovídá žákům zřizovatel školy, popřípadě školského zařízení.*
- *Příslušná škola odpovídá žákům středních škol (gymnázií, středních odborných škol, středních odborných učilišť), vyšších odborných škol, konzervatoří a jazykových škols právem státní závěrečné zkoušky za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při teoretickém a praktickém vyučování ve škole nebo v přímé souvislosti s ním. Došlo-li ke škodě při praktickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá za škodu právnická nebo fyzická osoba, u níž se vyučování uskutečňovalo. Došlo-li ke škodě při výchově mimo vyučování ve školském zařízení nebo v přímé souvislosti s ní, odpovídá za škodu příslušné školské zařízení. Nevystupuje-li škola nebo školské zařízení v právních vztazích svým jménem a nemá-li odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, odpovídá žákům zřizovatel školy nebo školského zařízení.*
- *Příslušná vysoká škola odpovídá studentům vysokých škol za škodu, která jim vznikla porušením právních povinností nebo úrazem při teoretickém a praktickém vyučování ve škole nebo v přímé souvislosti s ním. Došlo-li ke škodě při praktickém*

nebo teoretickém vyučování u právnické nebo fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, odpovídá za škodu právnická nebo fyzická osoba, u níž se vyučování uskutečňovalo.“⁶⁰

Odpovědnost za škodu tedy nese vždy právnická osoba vykonávající činnost školy nebo školského zařízení. V případech, kdy škola nebo školské zařízení nemá právní subjektivitu (v případě škol a školských zařízení zřizovaných Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti a Ministerstvem vnitra), odpovídá za škodu jejich zřizovatel.⁶¹

Právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení musí uzavřít pojištění pro případ své odpovědnosti za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání svých zaměstnanců. Pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na věcech, životě a zdraví dětí, žáků a studentů se právnické osoby mohou, ale nemusí pojistit. Další možné pojistky jsou např. pojištění majetku, živelní pojištění, pojištění pro případ odcizení, pojištění elektronických zařízení apod., zde záleží na nabídce jednotlivých pojišťoven a konkrétních potřebách škol.

3.2.2 Pojištění odpovědnosti škol a školských zařízení v praxi

V České republice je možné se setkat se dvěma přístupy při pojištění odpovědnosti škol a školských zařízení za škodu způsobenou dětem, žákům a studentům. Např. v Hradci Králové zařídil pojištění pro všechny státní školy Magistrát města Hradce Králové. Ten zadal povinnost sjednat pojištění všem školám makléřské společnosti Finspol, která školám vybrala vyhovující pojištění, spravuje ho a pomáhá při řešení škod a vyřizuje nároky z pojistných plnění. Magistrát města zároveň za školy platí pojistné, školám zůstává pouze spoluúčast. V Liberci Magistrát města Liberce pověřil spravováním pojištění makléřskou skupinu Aon Stach, která podobně jako v Hradci Králové vybrala školám vyhovující pojištění z nabídky českých pojišťoven, toto pojištění spravuje a pomáhá při řešení škod a

⁶⁰ Česko. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, část čtrnáctá, § 391

⁶¹ Informace MŠMT školám ve věci odpovědnosti právnické osoby, 2007

vyřizování nároků z pojištění. Na rozdíl od situace v Hradci Králové ale školy v Liberci platí pojistné z vlastních zdrojů.

3.2.3 Příklad pojištění odpovědnosti škol a školských zařízení

Následující informace poskytla Základní škola 5. května v Liberci. Jedná se o školu s rozšířenou výukou plavání a denně do ní dochází 390 žáků. Právní formou je příspěvkovou organizací, podobně jako většina školských zařízení v České republice.

Tato škola má sjednané pojištění odpovědnosti u pojišťovny Kooperativa a.s., podobně jako v deseti dalších školách, kde byly sbírány informace o pojištění odpovědnosti. Jak již bylo zmíněno, pojištění v Liberci sjednává makléřská společnost Aon Stach a.s., která dále spravuje toto pojištění. Tímto pojištěním jsou kryti jak zaměstnanci školy, tak i samotní žáci. Pojistná částka (dále jen PČ) byla stanovena v hodnotě 10 000 000 Kč. Konkrétně se jedná o pojištění obecné odpovědnosti a odpovědnosti za výrobek, toto pojištění zároveň kryje škody na zdraví a životě žáků, škody na věcech žáků vnesených nebo odložených a náhrady nákladů léčení vyúčtovaných zdravotní pojišťovnou za zdravotní péči vynaloženou ve prospěch žáků v souvislosti se školními úrazy žáků. V posledních třech případech škola není povinna platit spoluúčast, nastane-li škodní událost, ve všech ostatních případech byla sjednána spoluúčast ve výši 1 000 Kč.

V případě, že dojde k úrazu, je škola povinna tento úraz evidovat způsobem, jaký je uveden v příloze D. Žák je po ukončení léčení povinen do školy přinést posouzení od lékaře, který určí, o jak závažný úraz se jednalo. Posouzení od lékaře škola přiloží k formuláři o hlášení škodné události a předá ho zástupci makléřské společnosti Aon Stach a.s., která dále jedná jménem školy s pojišťovnou Kooperativa. Úrazy jsou odškodňovány na základě posouzení lékaře a závažnosti zranění, přičemž jsou hodnoceny určitým počtem bodů, za které náleží konkrétní pojistné plnění. Např. žák sedmé třídy si na počátku školního roku na schodech během přestávky zvrtil kotník. Vyšetření prokázalo silné natažení vazů kotníku a žák byl nucen po dobu šesti týdnů chodit o berlích a kotník měl fixován ortézou. Za tento úraz mu náleželo pojistné plnění ve výši 7 300 Kč.

3.3 Úrazové pojištění neprofesionálních sportovců

Neprofesionální sportovci provozují sport jako zájmovou činnost ve svém volném čase. Mohou být za tuto činnost určitým způsobem finančně ohodnoceni, např. v podobě prémie za odehraný zápas, tento příjem však není hlavní složkou jejich celkových příjmů. Případný úraz, který by si během sportovní činnosti přivodili, by je mohl na určitou dobu limitovat ve výkonu svého povolání, v horším případě by nemohli povolání vykonávat vůbec. Sportovci v zaměstnaneckém poměru následkem úrazu neschopní práce budou určitým způsobem odškodněni v rámci sociálního zabezpečení. Sportovci pracující jako osoby samostatně výdělečně činné (dále OSVČ), kteří nejsou povinni se sociálního zabezpečení účastnit a sociální pojištění si neplatí, nejsou odškodněni vůbec.

Rizika spojená s neschopností pracovat následkem úrazu kryje úrazové pojištění, které může být sjednáno samostatně nebo jako připojištění k životnímu pojištění. Sportovci mohou využít nabídky komerčních pojišťoven na českém trhu, které úrazové pojištění v rámci svých produktů nabízejí. Úrazové pojištění nabízí celkem 17 pojišťoven.

Jediným pojištěním, které se specializuje na pojištění neprofesionálních sportovců, je pojištění Trefa. Toto pojištění vzniklo jako společný projekt pojišťovny Generali a poradenské společnosti Fincentrum za přispění Českomoravského fotbalového svazu. Jedná se o pojištění neprofesionálních fotbalistů, kteří získají pojistnou ochranu a navíc mohou přispět do klubového rozpočtu. Např. uzavření pojistné smlouvy za 500 Kč měsíčního pojistného může klubu přinést provizi ve výši 3 000 Kč. Analýza tohoto pojištění však ukazuje, že se nejedná o velmi výhodný produkt pro neprofesionálního fotbalistu, viz následující text.⁶²

⁶² Pojištění Trefa, Dostupné z WWW: <<http://www.investujeme.cz/clanky/trefa-do-cerneho/>>.

3.3.1 Srovnání pojištění Trefa od Generali a Flexi od Pojišťovny České spořitelny

Pojištění Trefa má pro děti tři produkty, se kterými nejde flexibilně manipulovat. Všechny tři varianty ukazuje tabulka č. 4.

Tabulka 4 Varianty pojištění Trefa

	PČ		
	1. varianta	2. varianta	3. varianta
Trvalé následky úrazu	2 000 000 Kč	2 000 000 Kč	2 000 000 Kč
Hospitalizace	1 500 Kč	700 Kč	1 500 Kč
Denní odškodné	Nevyplácí se	200 Kč	300 Kč
Pojistné	395 Kč	500 Kč	1 000 Kč

Zdroj: Všeobecné pojistné podmínky pojištění Trefa, vlastní úprava

Trvalé následky úrazu Trefa vyplácí až od 16,1 %, což nezahrnuje například ani přetržený křížový vaz v koleni. Na 95 % úrazů se nevztahuje. Hospitalizace se vztahuje jen vlivem úrazu, nikoliv nemoci. Evidentně nahrazuje denní odškodné. Nebývá delší než dva až tři dny. Denní odškodné, když už vyplácí, tak od 22 dne následně. V praxi to znamená, že v případě 30 denního zranění vyplácí jen 8 dní.⁶³

Analogicky varianty, které nabízí Flexi od Pojišťovny České spořitelny, které je možné vidět v tabulce 5.

⁶³ Pojištění Trefa. Dostupné z WWW: <<http://www.investujeme.cz/clanky/trefa-do-cerneho/>>.

Tabulka 5 : Varianty pojištění Flexi

	PČ		
	1. varianta	2. varianta	3. varianta
Trvalé následky úrazem	1 000 000 Kč	1 000 000 Kč	1 000 000 Kč
Hospitalizace	1 000 Kč	700 Kč	1 000 Kč
Denní odškodné	500 Kč	1 000 Kč	1 000 Kč
Pojistné	381 Kč	488 Kč	584 Kč

Zdroj: Všeobecné pojistné podmínky pojištění flexi, vlastní úprava

Trvalé následky se vyplácí již od 0,5 %, což zahrnuje prakticky všechny úrazy. Vyplácí se z pojistné částky (dále jen PČ) 1 000 000 Kč, ovšem se čtyřnásobnou progresí. Hospitalizace se plní jak následkem úrazu, tak následkem nemoci. Proto například týdenní pobyt v nemocnici kvůli operaci slepého střeva se vyplácí ve výši 7 000 Kč. Denní odškodné (dále jen DO) se vyplácí od 8. dne zpětně, což znamená, že při 30-ti denním zranění se vyplácí všech 30 dní. Je nejdražší z položek, ovšem nejžádanější. Zahrnuje i velmi vážné choroby, mezi něž patří například infarkt myokardu, meningitida atd.⁶⁴

Příklad:

Hráč si při tréninku při průpravných hrách zvrtnul kotník a léčil se doma tři týdny. Toto zranění naštěstí nijak nepostihlo vazy, takže po vstřebání otoku začal znovu trénovat. Srovnání pojistných nároků z pojištění Trefa a Flexi ukazuje tabulka 6.

⁶⁴ Speciální pojistné podmínky pro Flexi životní pojištění, Pojišťovna České Spořitelny, 2011. Dostupné z WWW: <http://www.pojistovnacs.cz/soubory/flexi-pojistnepodminky/SPP_FLEXI_01_2011.pdf>

Tabulka 6 : Srovnání pojištění Trefa a Flexi

	Trefa	Flexi
Trvalé následky	nevztahují se	V maximální výši 6%
Hospitalizace	není	není
Denní odškodné	nevztahuje se	21 dní
Za tento úraz bude vyplaceno:		
Při variantě 1 (Trefa 395,- Flexi 381,-)	nevyplácí se	Denní odškodné 11 500,- Trvalé následky 60 000,- celkem 71 500,-
Při variantě 2 (Trefa 500,- Flexi 488,-)	nevyplácí se	Denní odškodné 16 800,- Trvalé následky 60 000,- celkem 78 800,-
Při variantě 3 (Trefa 1000,- Flexi 584,-)	nevyplácí se	Denní odškodné 21 000,- Trvalé následky 60 000,- celkem 81 000,-

Zdroj: Pojistné podmínky pojištění Trefa a Flexi

3.3.2 Příklad úrazového pojištění amatérského sportovce

Příklad se vztahuje na neprofesionálního hráče fotbalu, který má sjednáno univerzální pojištění Perspektiva dle sazby 7BN pojišťovny Kooperativa a.s.. V předchozí úrazové smlouvě hráč patřil do rizikové skupiny 1, ale kvůli vykonávané zájmové činnosti patřil do skupiny se ZR, což zvyšovalo pojistné. Nyní i přesto, že se závodně věnuje fotbalu, patří do rizikové skupiny 1 bez ZR.

V tomto příkladě nebude brán zřetel na obnosovou část pojištění, důraz je kladen pouze na úrazové připojištění. V rámci toho je hráč pojištěn proti tělesnému poškození úrazem s pojistnou částkou 150 000 Kč. Za tuto ochranu platí měsíčně 195 Kč. Tělesné poškození úrazem je odškodňováno procentní sazbou z pojistné částky, procentní sazby jsou uvedeny v oceňovacích tabulkách pro likvidaci pojistných událostí. Dále jsou ve smlouvě sjednány trvalé následky úrazu s progresivním plněním na PČ 1 000 000 Kč, za které platí pojistné

ve výši 200 Kč měsíčně. Odškodňují se podobným způsobem jako v prvním případě, tedy pomocí oceňovacích tabulek. Další rizikem krytým úrazovým pojištěním je pobyt v nemocnici následkem úrazu s PČ 500 Kč DO, pojistné je v tomto případě 52 Kč. Pojistné plnění bude vyplaceno od prvního dne pobytu v nemocnici ale pouze v případě, že počet nocí strávených v nemocnici přesáhne 3 noci, jinak se pojistné plnění neposkytuje. Dále pojistné krytí zahrnuje riziko plné invalidity úrazem s výplatou důchodu s PČ 120 000 Kč, pojistné činí 500 Kč. Pokud by se fotbalista následkem úrazu stal plně invalidním, pojišťovna by mu hradila 120 000 Kč ročně. Poslední částí úrazového pojištění je krytí rizika plné invalidity úrazem s výplatou částky (konstantní PČ) na částku 1 000 000 Kč za pojistné ve výši 52 Kč. Celkové pojistné činí 997 Kč.

Pro znázornění je uveden příklad, při kterém jsou použity současné oceňovací tabulky pro likvidaci pojistných událostí pojišťovny Kooperativa a.s. platné od roku 2003. Pokud by protihráč při fotbalovém utkání tomuto fotbalistovi zlomil holenní kost, tento úraz by byl léčen operativně a v důsledku toho by musel v nemocnici strávit deset dní po operaci, pojišťovna by tento úraz odškodnila následovně: zlomenina kosti holenní léčená operativně je odškodněna 42 % pojistné částky, v tomto případě by hráč inkasoval pojistné plnění ve výši 63 000 Kč. Za každý den strávený v nemocnici v důsledku úrazu pojišťovna platí 500 Kč, dohromady tedy 5 000 Kč. Po čase by bylo zjištěno, že kost nesrostla správně a vychýlila se o 5 ° oproti původnímu stavu. Trvalé následky úrazu v tomto případě podle tabulek činí 5 % PČ, což znamená 50 000 Kč. Dohromady by hráč od pojišťovny dostal na pojistném plnění 118 000 Kč.

Nejdražší částí pojistného tvoří pojištění proti riziku plné invalidity úrazem s výplatou důchodu. Toto sice s největší pravděpodobností nevyužij při hraní fotbalu na současné úrovni, v zimě se ale tento hráč aktivně věnuje snowboardingu a v létě raftingu a sjíždění divokých řek, kde stoupá pravděpodobnost úrazu, který by mohl plnou invaliditu přivodit.⁶⁵

⁶⁵ Soubor dokumentů k životnímu pojištění PERSPEKTIVA, Pojišťovna Kooperativa, 2010. Dostupné z WWW:<<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-osob/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/univerzalnizivotnipojisteni-perspektiva/>>

3.3.3 Rámcové pojištění ČSTV

Neprofesionální sportovci jsou pojištěni smlouvou, kterou mezi sebou uzavřely ČSTV a pojišťovna Kooperativa. Touto smlouvou jsou pojištěni členové sportovních tělovýchovných a turistických svazů, tělovýchovných jednot a sportovních klubů. Dále jsou touto smlouvou pojištěny osoby, které nejsou členy ČSTV, ale účastní se akce pořádané tímto svazem. Pojištění se nevztahuje na profesionální sportovce. Pojistné plnění se zároveň nevypláčí, pokud k úrazu dojde při činnosti, která nebyla organizována nebo schválena ČSTV, nebo pokud taková činnost je prováděna bez dozoru odpovědného pracovníka svazu.⁶⁶

Rozsah nároků z pojištění ukazuje tabulka č.7.

Tabulka 7 : Rozsah nároků z pojištění u ČSTV

	Pojistná částka	
	Pojištěné osoby starší 14 let	Pojištěné osoby mladší 14 let
Smrt úrazem	100 000 Kč	50 000 Kč
Trvalé následky úrazu	100 000 Kč s progresí	50 000 Kč s progresí
Tělesné poškození	20 000 Kč	20 000 Kč

Zdroj: Pojistná smlouva uzavřená mezi ČSTV a pojišťovnou Kooperativa, vlastní úprava

Trvalé následky úrazu a tělesné poškození úrazem jsou plněny příslušným procentním podílem z uvedených pojistných částek. Pojistné, které hradí ČSTV, činí 14 000 000 Kč a je splatné ve čtyřech stejně velkých splátkách.

⁶⁶ Pojistná smlouva mezi ČSTV a pojišťovnou Kooperativa. Dostupný z WWW: <http://www.cstv.cz/informaceprovas/ostatni/informacepojistka/VPP-K-Vo-502-05_01_PO-900.pdf>

3.4 Úrazové pojištění profesionálních sportovců

Profesionální sportovci vykonávají sportovní činnost na základě smlouvy o spolupráci při výkonu této činnosti, kterou uzavírají se sportovními kluby či jinými subjekty podnikání v této oblasti. Sportovní činností pro ně představuje hlavní zdroj příjmů. Povolání profesionálního sportovce je považováno za jedno z neatraktivnějších povolání vůbec. V České republice úroveň nejvyšších celonárodních soutěží ve srovnání se západní Evropou není příliš vysoká, proto se sportem užívá pouze naprostá špička všech sportovců. Jde zejména o fotbalisty a hokejisty hrající nejvyšší ligové soutěže. Nejlepší z nich mohou vydělávat částky dalece přesahující průměrnou mzdu občana České republiky.

Průzkumem v 10 klubech nejvyšší fotbalové, hokejové, basketbalové a volejbalové soutěže bylo zjištěno, že sportovní kluby se o své hráče nestarají, co se pojištění týče. Hráči jsou vedeni jako OSVČ, každý se tedy stará sám o sebe, vyplňuje za svoji osobu i daňové přiznání atd. Sportovci si tedy sjednávají pojištění na základě vlastního uvážení, sami také hradí pojistné. Výběr pojišťovny je čistě jejich soukromou záležitostí, sportovní kluby si nevedou tedy evidence, u koho mají sportovci pojištění sjednáno.

Profesionální sportovci jakožto OSVČ nejsou povinni se účastnit nemocenského pojištění. V případě nastání úrazu by tedy tímto pojištěním nebyli odškodněni a zároveň, pokud by následkem úrazu nemohli vykonávat sportovní činnost, by přišli o značnou část svých příjmů. To je důvodem, proč by mělo být v jejich zájmu úrazové pojištění mít sjednáno. Jak již bylo zmíněno v kapitole pojištění neprofesionálních sportovců, na českém pojišťovacím trhu nabízí úrazové pojištění 17 pojišťoven. Žádná z nich se nespecializuje na pojištění profesionálních sportovců. Jedinou specializovanou společností na tento druh pojištění je nezávislá makléřská společnost Pojist sport – servis. Některé další makléřské společnosti mají oddělení, která se pojištěním profesionálních sportovců zabývají, příkladem může být makléřská společnost Effect consulting.

Dle informací pana Ing. Jaroslava Schindlera, manažera společnosti Pojist sport – servis, se dá využít pouze málo produktů pojišťoven na českém trhu pro pojištění profesionálních sportovců. V jejich případě je důležitou složkou úrazového pojištění připojištění doby

nezbytného léčení, neboli denní odškodné úrazu, které zajišťuje sportovci adekvátní náhradu příjmu v případě nastání úrazu. Mnoho pojišťoven denní odškodné úrazu nevyplácí vůbec, nebo je horní limit tohoto plnění stanoven na příliš nízké částce, takže sportovci by tento příjem nezajistil stejnou úroveň příjmů jako před úrazem. Druhou důležitou složkou úrazového pojištění profesionálních sportovců je plnění v případě trvalých následků úrazu. Toto plnění nabízí naprostá většina úrazových pojištění. Vyhovujícím způsobem nabízí denní odškodné a trvalé následky úrazu pouze Kooperativa, Česká pojišťovna a Pojišťovna České spořitelny. Další pojišťovny, jako je například Česká podnikatelská pojišťovna nebo Generali, se těmto pojišťovnám snaží vyrovnat, bohužel se jim to z výše uvedených důvodů nedaří. Nejčastěji jsou úrazová pojištění profesionálních sportovců součástí smíšeného životního pojištění, které ve svých podmínkách nabízí nejen kvalitní pojistnou ochranu, ale zároveň představují jednu z možností spoření. Profesionální sportovci tedy nejčastěji volí mezi produkty TOP Invest České pojišťovny, Perspektiva dle sazby 7 BN pojišťovny Kooperativa a pojištěním Flexi, které nabízí Pojišťovna České spořitelny. Pojištění Flexi bylo již analyzováno v předchozí kapitole, další kapitola se tedy zaměří na pojištění TOP Invest a Perspektivu.

3.4.1 Srovnání pojištění Perspektiva od Kooperativy a TOP Invest České pojišťovny

Srovnání pojištění Perspektiva a TOP Invest přináší tabulka č.8. V tabulce je uvedeno srovnání pojištění profesionální sportovce, kterému je 26 let a sjednává pojištění na dobu 39 let. Pojišťovna Kooperativa odškodňuje trvalé následky úrazu s progresivním plněním od 0,1 % tělesného poškození. Česká pojišťovna odškodňuje trvalé následky již od 0,01 % tělesného poškození. Další rozdíl je možné vidět u doby nezbytného léčení. V případě pojišťovny Kooperativa se vyplácí konstantní částka 2 000 Kč denního odškodného. U České pojišťovny záleží na délce trvání léčení. Do 120. dne se vyplácí 1 000 Kč DO, do 240. dne 2 000 Kč DO a do 365. dne pojišťovna vyplácí 3 000 Kč DO. Záleží také na odškodňovacích tabulkách DNL, které určí maximální počet dní, po které bude pojištěnému vypláceno DO. Rozdíl mezi pojišťovnami je také v karenční době. U

pojišťovny Kooperativa je nekratší karenční doba stanovena po dobu 7 dní.⁶⁷ Pokud léčení úrazu trvá kratší dobu, pojišťovna nevyplácí pojistné plnění. Pokud léčení trvá déle než jeden týden, náleží pojištěnému plnění zpětně za dobu ode dne, kdy nastal úraz. Stejný princip využívá i Česká pojišťovna s rozdílem, že nejkratší karenční dobou je 15 dní.⁶⁸

Tabulka 8 : Srovnání pojištění Perspektiva a TOP Invest

PČ v případě :	Kooperativa	Česká pojišťovna
Smrti	100 000 Kč	100 000 Kč
Trvalých následků úrazu	2 000 000 Kč	2 000 000 Kč
Pojistné za TNÚ	1 600 Kč	1 940 Kč
Doby nezbytného léčení	2 000 Kč	1 000 Kč – 3 000 Kč
Pojistné za DNL	3 510 Kč	4 700 Kč
Pojistné celkem	5 710 Kč	7 000 Kč

Zdroj: Všeobecné pojistné podmínky pojištění Perspektiva a TOP Invest, vlastní úprava

3.4.2 Spolupráce s Lloyd's

Makléřské společnosti mají možnost spolupráce s pojistným trhem Lloyd's. Díky této spolupráci mohou využít pojištění, která české pojištěny nenabízí. Jedná se například o pojištění profesionálních sportovců pro případ trvalého nebo dočasného ukončení kariéry úrazem nebo nemocí, pojištění sportovních klubů pro případ ukončení kariéry jednotlivých sportovců nebo pojištění sportovních svazů a asociací. S pojišťovnou Lloyd's spolupracuje

⁶⁷ Soubor dokumentů k životnímu pojištění PERSPEKTIVA, Pojišťovna Kooperativa, 2010. Dostupné z WWW:<<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-osob/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/>>

⁶⁸ Pojistné podmínky životního pojištění TOP Invest, Česká pojišťovna, 2010. Dostupné z WWW:<http://www.ceskapojistovna.cz/files/downloads/pojistne-podminky/PP_TOP%20Invest.pdf>

např. již zmíněný Pojist sport – servis⁶⁹ nebo společnost London Direct Underwriters.⁷⁰ Použití těchto pojištění je však omezené, protože ve sportovním odvětví v České republice není takové množství financí, jako je tomu v západní Evropě. Tato pojištění jsou zároveň obvykle velmi drahá a sportovcům se nevyplatí jejich uzavření. Příkladem je případ, kdy hokejista pražské Slavie byl již dohodnut na transferu do prestižní ruské hokejové ligy. K samotnému přestupu mělo dojít až za tři měsíce po podpisu smlouvy, do té doby hráč stále oblékal dres Slavie. Z důvodu přestupu chtěl sjednat pojištění, které by mu hradilo škodu, která by nastala v případě nastání úrazu, po kterém by klub z ruské ligy mohl českého hokejistu odmítnout a podepsanou smlouvu zrušit. Na českém trhu žádná pojišťovna podobné pojištění nenabízí, proto byla kontaktována pojišťovna Lloyd's. Ta vytvořila návrh požadovaného pojištění, nicméně pojistné na dobu tří měsíců dosáhlo částky přes 40 000 Kč. Hráči se tato částka zdála nepřiměřeně vysoká, proto se raději rozhodl podstoupit riziko úrazu bez pojistného či jiného krytí.

3.4.3 Příklad pojištění profesionálního sportovce

Příklad pojištění profesionálního sportovce lze vidět v příloze E, kde je celý návrh pojištění TOP Invest od České pojišťovny. Odškodnění probíhá stejným způsobem, který je vysvětlen v podkapitole příklad pojištění neprofesionálního sportovce na stranách 59 a 60 . Lze vidět, že třetí riziková skupina společně s vyššími pojistnými částkami mnohonásobně zvyšuje pojistné placené sportovcem.

⁶⁹ Dostupné z: <http://pojistsport.cz/>

⁷⁰ Dostupné z: <http://www.lducz.eu/>

4. Systémová řešení

První část této kapitoly shrnuje východiska řešení práce, které vyplývají z analýzy provedené v předchozích kapitolách. Na základě těchto východisek jsou v druhé části kapitoly navržena řešení, která by mohla přispět k zlepšení situace na trhu pojištění sportovců.

4.1 Východiska řešení

Z provedené analýzy je možno soudit, že úrazové a odpovědnostní pojištění sportovcům a školám je nabízeno výhradně pomocí zprostředkovatelů. Tento fakt je dán náročností obou pojištění. Jedná se o pojištění, kde musí být rozeznána a správně ohodnocena rizika působící na jednotlivé subjekty, vhodně určeny pojistné částky a vysvětleny další náležitosti pojistných smluv, což je časově náročné. Bankopojištění, dálkový prodej nebo kooperační partneři tedy nemohou být při prodeji pojištění sportovcům využity.

Pojištění obecné odpovědnosti, které kryje škody na zdraví a životě žáků, je nabízeno a spravováno makléřskými společnostmi. V různých městech je tato odpovědnost řešena různými způsoby, často záleží na postoji krajských úřadů, jaký přístup v této záležitosti zvolí. Lze konstatovat, že pojištění odpovědnosti na základních a středních školách není komplexně řešeno, není koordinováno a ochrana zdraví nemusí být v rámci těchto pojištění vždy dostatečná.

Pojištění neprofesionálních sportovců je zajištěno pomocí zprostředkovatelských sítí samotných pojišťoven, makléřských společností, pojišťovacích agentů a jejich podřízených pojišťovacích zprostředkovatelů. Úrazové pojištění nabízí na českém trhu 17 pojišťoven, pouze jediné pojištění je cíleno neprofesionálním sportovcům. ČSTV sdružuje ve sportovních klubech a tělovýchovných jednotách 1 671 843 sportovců, většina z nich se sportu věnuje na neprofesionální úrovni. Takový počet potenciálních klientů musí být pro pojišťovny zajímavý.

Pojištění profesionálních sportovců je zajištěno obdobnými distribučními kanály jako u neprofesionálních sportovců. Rozdílem však je, že vhodná úrazová pojištění nabízí pouze několik pojišťoven a pojištěním profesionálních sportovců se nezabývá ani mnoho makléřských společností.

4.2 Návrhy řešení

4.2.1 Odpovědnostní pojištění škol a školských zařízení

V oblasti pojištění obecné odpovědnosti škol a školských zařízení není situace komplexně řešena a koordinována. Dá se předpokládat, že většina škol bude mít toto pojištění sjednáno, avšak dle paní Svobodové, hospodářky ZŠ 5.května, se lze stále setkat se školami, které své žáky proti riziku úrazu nemají nijak pojištěné. Přitom při nastání úrazu a zanedbání povinností pověřenou osobou (učitel, dohled, atd.) hrozí škole vysoké finanční ztráty a zdlouhavé soudní jednání. Tomu mohou předejít právě sjednáním odpovědnostního pojištění.

Stát neukládá školám povinnost pojistit se, pouze jim dává doporučení, aby úrazy dětí a žáků nepodceňovaly. Stát by se však měl více angažovat v této situaci, např. by mohl školám a školským zařízením naznačit způsoby, jakými se chránit, a jak by tato ochrana měla vypadat. V případě pojištění by to znamenalo stanovení minimálních pojistných limitů a pojistných částek.

Z distribučních kanálů se v současnosti využívá makléřských společností a tento přístup se zdá být správný. V každém městě však odpovědnostní pojištění zprostředkovává jiná makléřská společnost, jednotlivá pojištění se od sebe mohou tedy lišit a pojistná ochrana nemusí být vždy dostatečná. Možným řešením by opět mohl být menší zásah státu. Zakládat novou pojišťovnu jen kvůli školám nemá význam, ministerstvo by proto mohlo pověřit konkrétní jednu makléřskou společnost, která by pojištění odpovědnosti škol spravovala v celé České republice. Tato makléřská společnost by měla k dispozici jednotlivá odpovědnostní pojištění všech pojišťoven na českém trhu a nabízela by konkrétní

pojištění vzhledem ke konkrétním rizikům jednotlivých škol. Tímto zásahem by došlo ke koordinaci, všechny školy by věděly, na jakou makléřskou společnost se obrátit a tato makléřská společnost by přesně věděla, jakým způsobem nastavit pojistnou ochranu. Také by to ulehčilo administrativu, hlášení úrazů a vyřizování nároků z pojistných plnění.

4.2.2 Úrazové pojištění neprofesionálních sportovců

Pojištění neprofesionálních sportovců nabízejí sítě zprostředkovatelů pojišťoven, pojišťovací agenti a jejich PPZ a makléřské společnosti se svými PPZ. Zprostředkovatelská činnost má své odůvodnění vzhledem k časové náročnosti prodeje tohoto pojištění. Nejlepším přístupem by samozřejmě byl přímý kanál mezi pojišťovnou a klientem. Mnohem rozšířenější je prodej úrazového pojištění pomocí pojišťovacích agentů a makléřských skupin. Jejich výhodou je nabídka vzájemně konkurenčních produktů. Problémem však může být fakt, že jednotlivé pojišťovny nabízí svým partnerům určité provize za uzavření jejich produktů, které se mohou lišit. Zprostředkovatelé jsou poté finančně motivováni k uzavírání smluv, které jim přinesou vyšší provize, přestože by mohli klientovi nabídnout výhodnější pojištění, ze kterého však finanční příjem bude nižší.

V každém případě možnost porovnání jednotlivých produktů a výběr nejvhodnějšího produktu pro klienta je velkou výhodou PA a PM. Provize za sjednání některých druhů životního pojištění jsou občas až příliš vysoké a pojišťovny by mezi sebou měly uzavřít dohodu, ve které by stanovily maximální výši provize. Tím by pojišťovny nezískaly výhodu u makléřů na základě výše provize, záleželo by více na kvalitě služeb poskytovaných jednotlivými pojišťovnami.

Pojišťovny samotné by měly mít větší zájem o segment neprofesionálních sportovců. Sdružených jich je přes 1 500 000 osob, do tohoto počtu nejsou započítáni rekreační sportovci, kteří se věnují sportu, ale nejsou sdruženi ve sportovních klubech a jistě podstatně rozšiřují segment sportovců. Pojištění Trefa společnosti Fincentrum a pojišťovny Generali je jediným pojištěním, které se zaměřuje na neprofesionální sportovce. Velkou výhodou je, že část provize putuje do rozpočtů jednotlivých sportovních klubů. Jedná se

tedy o způsob, jak dostat finanční prostředky do oblasti sportu, kde se jich nedostává, mohou tedy sloužit k výchově mladých talentovaných sportovců. Nevýhodou tohoto pojištění je, že jednotlivé varianty pojištění nelze flexibilně upravovat vzhledem ke konkrétním potřebám sportovců. Přesto se jedná o dobrý příklad, že pojistné produkty pro sportovce lze vytvořit, a mělo by být v zájmu jednotlivých pojišťoven vytvářet více podobných pojištění.

Pojištění, které pro neprofesionální sportovce sjednal ČSTV, je sice jakýmsi „bonusem navíc“, pojistné limity však nejsou dostatečné a plnění při nastání úrazu během sportovní činnosti nejsou dostatečná a nedokáží nahradit finanční příjem sportovce.

4.2.3 Úrazové pojištění profesionálních sportovců

Profesionální sportovci jsou pojišťováni podobným způsobem jako neprofesionálové, tzn. hlavními distribučními kanály jsou PA a PM se svými PPZ a pojišťovny s vlastními sítěmi zprostředkovateli. Tento systém se dá považovat za účinný, platí pro něj ale stejné výtky jako v předešlé podkapitole.

Profesionálních sportovců je o poznání méně než sportovců neprofesionálních, jedná se o naprostou špičku v daných sportech v rámci České republiky. Přestože jich je méně, platí několikanásobně vyšší částky na pojistném než neprofesionálové, pro pojišťovny by měli být tedy také zajímaví. Z analýzy vyplývá, že se však o profesionální sportovce nezajímá mnoho subjektů na českém trhu. Na trhu pojištění profesionálních sportovců chybí konkurence, vhodné pojištění nabízí minimum pojišťoven. Nabízí se tedy řešení v podobě vytvoření více vhodných produktů různými pojišťovnami, u některých pojištění by stačilo pouze zvýšit limity odškodnění u doby nezbytného léčení a trvalých následků úrazu.

Nevýhodou českých profesionálních sportovců oproti sportovcům v jiných evropských zemích je, že úroveň celostátních soutěží je na nižší úrovni, tudíž za svou činnost mají nižší finanční příjmy než je tomu v zahraničí. I to má za následek, že některé druhy pojištění, které jsou v zahraničí běžné, by pro české sportovce bylo příliš drahé. Dle slov pana Ing. Schindlera ze společnosti Pojist sport – servis, mezi jehož klienty patří řada

reprezentantů, je pojištění sportovců např. v Německu na daleko vyšší úrovni, než je tomu v České republice. Na tamějším trhu je nabídka pojištění a připojištění rozsáhlejší a kryje specifická rizika v závislosti na potřebách konkrétního sportovce. Zde se bohužel žádné řešení nenabízí, jelikož dokud se nezlepší úroveň a finanční zázemí českého profesionálního sportu, nově vzniklé pojistné produkty by si nemohlo mnoho sportovců dovolit a pro pojišťovny by taková pojištění neměla význam.

Závěr

Předmětem řešení diplomové práce jsou distribuční kanály v pojišťovnictví, jejich analýza a aplikace na pojištění sportovců, kterých je v České republice téměř 3 miliony osob. Cílem řešení práce bylo zjistit, v jakém stavu se distribuční kanály v současnosti nachází na trhu pojištění České republiky, Evropy a ostatních částí světa a jejich aplikace na pojištění sportovců. Dalším cílem bylo přinést návrhy, které by vedly k zjednodušení a zlepšení prodeje pojištění sportovcům. Hlavní přínos této diplomové práce spočívá v tom, že pojištěním sportovců se nezabývá mnoho současných autorů, navíc je na problematiku nahlíženo skrz prodejní cesty pojišťovacího odvětví.

Po úvodním vymezení problematiky byla provedena analýza distribučních kanálů, jejímž výsledkem je zjištění, že prodej pojištění v České republice je zajišťován především pomocí zprostředkovatelských sítí a vedoucím distribučním kanálem je externí distribuce, která využívá pojišťovacích agentů a makléřů a jejich podřízených zprostředkovatelů. V životním pojištění se v posledních letech výrazněji prosazuje bankopojištění.

Z analýzy plyne, že u pojištění sportovců obecně i ve vztahu ke krytí rizika úrazu (právě zvýšené riziko úrazu je tím faktorem, který diferencuje sportovce od ostatních osob), se nejvíce využívá pojišťovacích zprostředkovatelů. Úrazy jsou kryty především pomocí úrazového pojištění a pojištění odpovědnosti, proto je důraz kladen na tyto dva druhy pojištění.

Při analýze problematiky pojištění sportovců všech kategorií na bázi současného stavu byli sportovci rozděleni do tří kategorií, a to na profesionální a neprofesionální sportovce a žáky a studenty škol a školských zařízení. Analýzou a průzkumem bylo zjištěno, že problematika pojištění odpovědnosti za úrazy dětí, žáků a studentů není komplexně řešena, koordinována a ochrana zdraví na školských zařízeních nemusí být vždy dostatečná. Úrazové pojištění na českém trhu nabízí mnoho pojišťoven, pouze jediný produkt však cíleně oslovuje neprofesionální sportovce, přestože se z pohledu pojišťoven jedná o zajímavý segment. Makléřské společnosti a pojišťovací agenti navíc mohou být ovlivněni více finanční odměnou za sjednání pojištění než kvalitou nabízeného produktu. Na trhu

úrazového pojištění profesionálních sportovců chybí konkurence, toto pojištění vhodným způsobem zajišťuje pouze několik pojišťoven. Nabídka pojištění profesionálním sportovcům je navíc značně omezena oproti jiným zemím Evropy.

Souhrnně bylo využito výsledků provedené analýzy k návrhu východisek pro systémové řešení a pro zcela konkrétní návrhy řešení problematiky jako celku a jeho jednotlivých částí. Nejdůležitějšími návrhy jsou zejména návrh na pověření jedné makléřské společnosti spravováním pojištění odpovědnosti všem školám a školským zařízením. Tímto řešením by došlo ke koordinaci tohoto pojištění, školy by věděly, na jakou makléřskou společnost se obrátit a tato makléřská společnost by věděla, jakým způsobem nastavit pojistnou ochranu.

Řešením situace pojištění neprofesionálních sportovců je vytvoření více speciálních pojistných produktů. Nabídka pojištění by měla být více různorodá a krýt specifická rizika, která ohrožují neprofesionální sportovce. Na trhu pojištění profesionálních sportovců chybí konkurence, nabízí se tedy řešení v podobě vytvoření více vhodných produktů různými pojišťovnami, u některých pojištění stačí pouze zvýšit limity odškodňování doby nezbytného léčení a trvalých následků úrazu. Další řešení by se v současnosti nedalo provést, jelikož v českém profesionálním sportu není dostatek financí a speciální pojistná ochrana by byla příliš drahá a nebyl by o ní zájem.

Seznam literatury

Analýza vybraných aspektů distribuce na finančním trhu v ČR [online]. Praha: Ministerstvo financí České republiky, 2009. [cit. 2010-04-11]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Analyza_vybranych_aspektu_distibuce_na_FT_CR_-_MFCR_2009.pdf>.

BOZP ve školství [online]. 2006, 20.3.2011 [cit. 2011-03-20]. BOZP info.cz. Dostupné z WWW: <http://www.bozpinfo.cz/win/knihovna-bozp/citarna/tematicke_prilohy/bozp_ve_skolstvi/met_pokyny_pro_skoly060619.html>.

Česká národní banka. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem v roce 2009* [online]. [s.l.] : [s.n.], 2009 [cit.2011-04-09]. Dostupné z WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2009_cz.pdf>.

Česká pojišťovna - *sjednejte si pojištění online* [online]. 2010, 22.4.2011 [cit. 2011-03-20]. Životní pojištění TOP Invest. Dostupné z WWW: <http://www.ceskapojistovna.cz/files/downloads/pojistne-podminky/PP_TOP%20Invest.pdf>.

Česko. Vyhláška ze dne 9. února 2005 o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2005, 17, s. 386 – 400. Dostupný také z WWW: <<http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-64-2005-sb-1?highlightWords=vyhl%C3%A1%C5%A1ka+evidenci>>.

Česko. Zákon ze dne 2. září 2008 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, 103, s. 4826 – 4902. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=317/2008&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

Česko. Zákon ze dne 17. prosince 2003 o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostaných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2003, 12, s. 578-680. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=38/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

Česko. Zákon ze dne 21. dubna 2006 zákoník práce. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, 84, s. 3146-3272. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=262/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

Česko. Zákon ze dne 26. února 1964 občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1964, 19, s. 202-248. Dostupný také z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/1964&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

ČSTV - Český svaz tělesné výchovy [online]. 2011, 6.4.2011 [cit. 2011-04-15]. ČESKÝ SVAZ TĚLESNÉ VÝCHOVY. Dostupné z WWW: <http://www.cstv.cz/poznejte_nas.htm>.

DAŇHEL; J., Pojistná teorie. 2. vyd. Praha : Proffesional publishing, 2006. 332 s. ISBN 80-86946-00-2.

DUCHÁČKOVÁ; E., DAŇHEL; J., Teorie pojistných trhů. 1. vyd. Praha : Professional publishing, 2010. 216 s. ISBN 978-80-7431-015-7.

DUCHÁČKOVÁ, E., Principy pojištění a pojišťovnictví, 2. vyd. Praha : Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.

Informace MŠMT školám ve věci odpovědnosti právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení za škodu způsobenou dětem, žákům či studentům včetně způsobů pojištění této odpovědnosti. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2009. s. 4

Insurance distribution channels in Europe [online]. Brussels: CEA Statistics, 2010 [cit. 2010-12-13]. Dostupné z WWW: <http://www.cea.eu/uploads/Modules/Publications/1270043839_cea-statistics-nr-39-distribution.pdf>.

KARFÍKOVÁ; M., PŘIKRYL; V. a kolektiv, Pojišťovací právo. 1. vyd. Praha : Leges, s.r.o., 2010. 352 s. ISBN 978-80-87212-45-5.

KUTINA; Z., Profese : pojišťovací makléř. 1. vyd. Praha : Vysoká škola finanční a správní, 2010. 162 s. ISBN 978-80-7408-038-8.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky [online]. 2008, 20.3.2011 [cit. 2011-03-25]. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/ministerstvo/ministr/ct-1-zpriseni-bezpecnosti-deti-ve-skolach?highlightWords=bezpe%E8nost>>.

POJIST SPORT-SERVIS [online]. 2011, 24.3.2011 [cit. 2011-03-29]. POJIST SPORT-SERVIS. Dostupné z WWW: <<http://pojistsport.cz/>>.

Pojistná smlouva, Český svaz tělesné výchovy a Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group, 2005.

Pojištění odpovědnosti - Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group [online]. 2010, 14.4.2011 [cit. 2011-03-20]. Kooperativa pojišťovna, a.s. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-prumyslu-a-podnikatelu/pojisteni-odpovednosti/>>.

Pojištění osob [online]. 2010, 15.4.2010 [cit. 2011-04-12]. Kooperativa pojišťovna, a.s. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-osob/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/>>.

Pomůcka pro zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin. In *Pomůcka pro zařazování pojišťovaných osob do rizikových skupin*. Praha : [s.n.], 2010. s. 7.

Profil společnosti [online]. 2011, 15.4.2010 [cit. 2011-04-15]. London direct underwriters. Dostupné z WWW: <<http://www.lducz.eu/>>.

Speciální pojistné podmínky [online]. 2011, 26.3.2011 [cit. 2011-03-29]. Pojistné podmínky. Dostupné z WWW: <http://www.pojistovnacs.cz/soubory/flexi-pojistne-podminky/SPP_FLEXI_01_2011.pdf>.

Sportovec. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 14.9.2010, last modified on 14.9.2010 [cit. 2011-04-06]. Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Sportovec>>.

Trefa... do černého? - Pojištění - Investujeme.cz [online]. 2010, 24.8.2010 [cit. 2011-03-26]. Investujeme.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.investujeme.cz/clanky/trefa-do-cerneho/>>.

ÚIV: Ústav pro informace ve vzdělávání [online]. 2011, 5.4.2011 [cit. 2011-04-15]. Tiskové zprávy za rok 2011. Dostupné z WWW: <<http://www.uiv.cz/clanek/110/2088>>.

ZUZAŇÁK; A., Marketing v pojišťovnictví. 2. vyd. Praha : Linde, 2006. 87 s. ISBN 80-7201-627-X.

Přílohy

Seznam příloh

Příloha A: Klasifikace distribučních kanálů dle CEA.....	78
Příloha B: Úprava bezpečnosti a ochrany zdraví ve školském zákoně.....	79
Příloha C: Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve škole.....	80
Příloha D: Vyhláška ze dne 2.5.2005 o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů.....	81
Příloha E: Návrh pojištění profesionálnímu sportovci.....	84

Příloha A – Klasifikace distribučních kanálů dle CEA

1. Přímý prodej

Pojištění sjednáváno pojišťovnami bez zprostředkovatelů pojištění skrz použití přímého marketingu. Přímý prodej se dále dělí na :

1.1 Zaměstnanci

Pojišťovna má vlastní poradce pracující za přepážkami na pobočkách pojišťoven

1.2 Dálkový prodej

Telefonní centra, internet, pošta, atd.

2. Zprostředkovatelé

2.1 Pojišťovací poradci

Zprostředkovatelé hájící zájmy pojistitele

- vázaní pojišťovací poradci
- pojišťovací agenti

2.2 Makléřské skupiny

Zprostředkovatelé hájící zájmy klienta

2.3 Ostatní zprostředkovatelé

3. Bankopojištění

Příloha B – Úprava bezpečnosti a ochrany zdraví ve školském zákoně

Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách a školských zařízeních

§ 29

- (1) Školy a školská zařízení jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinny přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro zdravý vývoj a pro předcházení sociálně patologických jevů.
- (2) Školy a školská zařízení zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a poskytují žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- (3) Školy a školská zařízení jsou povinny vést evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, k nimž došlo při činnostech uvedených v odstavci 2, vyhotovit a zaslat záznam o úrazu stanoveným orgánům a institucím. Ministerstvo stanoví vyhláškou způsob evidence úrazů, hlášení a zaslání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh institucí, jimž se záznam o úrazu zasílá

Příloha C – Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve škole

Článek 11 – Tělesná výchova

Při výuce tělesné výchovy dodržuje škola platné rámcové vzdělávací programy a didaktické zásady. Bezpečnost žáků při tělesné výchově zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu vyučování. Ve výjimečných případech pedagogický pracovník výuku dočasně přeruší a zajistí dozor zletilou osobou, která je plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole. Vydává jasné, přesné a žákům srozumitelné povely a pokyny, kontroluje bezpečnost a funkčnost tělocvičného nářadí a náčiní před zahájením výuky. Přihlíží zejména k fyzické vyspělosti žáků, k jejich věku a předchozím zkušenostem. Při pohybových činnostech v přírodních podmínkách je třeba volit terén a překážky úměrné věku, klimatickým podmínkám, rozumovému a fyzickému vývoji s přihlédnutím ke kvalitě výzbroje a výstroje žáků. K zařazení sportovních odvětví, která nejsou podrobně rozvedeny ve školských vzdělávacích programech, musí mít pedagogický pracovník povolení ředitele školy a dodržovat bezpečnostní pravidla i metodické postupy pro danou věkovou kategorii platné v oblasti školního nebo svazového sportu.

Příloha D – Vyhláška ze dne 2.5.2005 o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy stanoví podle § 29 odst.3 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon):

§ 1 Kniha úrazů

- (1) V knize úrazů se evidují všechny úrazy dětí, žáků a studentů (dále jen úraz), ke kterým došlo při činnostech uvedených v § 29 odst. 2.zákona, a to nejpozději do 24 hodin od okamžiku, kdy se škola nebo školské zařízení o úrazu dozví.
- (2) V knize úrazů se uvede
 - a) pořadové číslo úrazu,
 - b) jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození zraněného,
 - c) popis úrazu,
 - d) popis události, při které došlo k úrazu, včetně údaje o datu a místě události,
 - e) zda a kým byl úraz ošetřen,
 - f) podpis zaměstnance právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, který provedl zápis do knihy úrazů,
 - g) další údaje, pokud jsou potřebné k sepsání záznamu o úrazu
- (3) Osobní údaje, které jsou součástí knihy úrazů, mohou být zpracovány pouze za účelem evidence úrazu, popřípadě jako podklad pro vyhotovení záznamu o úrazu.

§ 2 Záznam o úrazu

- (1) Záznam o úrazu škola vyhotovuje, jde-li o
 - a) úraz, jehož důsledkem byla nepřítomnost dítěte, žáka nebo studenta (dále jen žák) ve škole nebo školském zařízení, nebo
 - b) smrtelný úraz; smrtelným úrazem se pro účely této vyhlášky rozumí takové poškození zdraví, které způsobilo smrt po úrazu nebo na jehož následky žák zemřel nejpozději do jednoho roku od vzniku úrazu.

- (2) Záznam o úrazu se vyhotoví se vyhotoví ve formuláři, jehož vzor je uveden v příloze k této vyhlášce.
- (3) Na žádost zákonného zástupce žáka, zletilého žáka nebo orgánu uvedeného v § 4 škola nebo školské zařízení bezodkladně vyhotoví záznam i o úrazu, který není uveden v odstavci 1.
- (4) Škola nebo školské zařízení vyhotoví o úrazu, který nezpůsobí nepřítomnost žáka ve škole, záznam, pokud je pravděpodobné, že žáku bude poskytnuta náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené úrazem.
- (5) Jedno vyhotovení záznamu o úrazu předá škola nebo školské zařízení zletilému žákovi, v případě nezletilého žáka jeho zákonnému zástupci.

§ 3 Hlášení úrazu

- (1) O úrazu nezletilého žáka podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení jeho zákonnému zástupci.
- (2) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestní čin nebo přestupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení místně příslušnému útvaru Policie České republiky
- (3) O úrazu podá škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu hlášení pojišťovně, u které je škola nebo školské zařízení pojištěno pro případ své odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví žáků, pokud škola nebo školské zařízení má takové pojištění sjednáno.
- (4) Škola nebo školské zařízení bez zbytečného odkladu podá hlášení o úrazu podle § 2 odst. 1 a 4 také příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce, popřípadě příslušnému báňskému úřadu, pokud k úrazu došlo při praktickém vyučování žáků středních škol nebo praktické přípravě studentů vyšších odborných škol.

§ 4 Zasílání záznamu o úrazu

- (1) Záznam o úrazu podle § 2 odst. 1 písm. a) a odst. 4 zasílá škola nebo školské zařízení za uplynulý kalendářní měsíc, nejpozději do pátého dne následujícího měsíce
 - a) zřizovateli
 - b) zdravotní pojišťovně žáka

c) příslušnému inspektorátu České školní inspekce.

(2) Záznam o smrtelném úrazu zasílá škola nebo školské zařízení do 5 pracovních dnů po podání hlášení podle § 3

a) zřizovateli

b) zdravotní pojišťovně žáka

c) příslušnému inspektorátu České školní inspekce a

d) místně příslušnému útvaru Policie České republiky

§ 5 Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem jejího vyhlášení

Příloha E – Návrh pojištění profesionálnímu sportovci

MODELOVÁNÍ PRŮBĚHU POJIŠTĚNÍ

Životní pojištění - TOP Invest

Základní údaje

	1. Pojištěný:
Příjmení a jméno:	XXXXXXXXXX
Rodné číslo:	851212/1111
Vstupní věk:	26 let
Pojistná doba:	39 let, počátek: 19. 4. 2011, konec: 18. 4. 2050

Nároky z pojištění - 1. pojištěný

A) Při úmrtí během pojištění

Nárok pro pozůstalé: ihned vyplacena sjednaná pojistná částka: **100 000 Kč**
+ kapitálová hodnota, podíly na výnosech za dobu od počátku pojištění a hodnota podílových fondů.

Plnění z připojištění - Úrazové připojištění 1. dospělého

Jméno pojištěného: **XXXXXXXXXX**

A) Plnění za dobu nezbytného léčení úrazu, varianta DNL-15:

(pojistné: **4 700 Kč**)

Denní plnění ve výši **1 000 - 3 000 Kč** podle délky léčení. Úraz musí být v léčení minimálně 15 dnů.

do 120. dne se vyplácí **1 000 Kč,**

do 240. dne **2 000 Kč,**

do 365. dne se vyplácí **3 000 Kč,**

plnění celkem za rok:

735 000 Kč

B) Plnění za trvalé následky úrazu od 0,01 %:

(pojistné: **1 940 Kč**)

Příslušné procento z částky:

2 000 000 Kč

Výplata při dožití se konce pojistné doby

Při dožití se konce pojištění bude vyplaceno:

Celkem k výplatě v případě dožití:

272 636 Kč

Shrnutí a pojistné:

Základní pojištění 1. pojištěného:

Pojistná částka pro případ smrti:

100 000 Kč

Lhůtní pojistné:

Celkové lhůtní pojistné:

7 000 Kč

Frekvence placení:

12 x ročně

Z toho:

Lhůtní pojistné

Základní pojištění (zahrnuje životní pojištění 1. pojištěného ve sjednaném rozsahu)

360 Kč

Úrazové pojištění dospělých

6 640 Kč

Celkové zaplacené běžné pojistné za životní pojištění:

$360 \times 12 \times 39 =$

168 480 Kč

Celkové rizikové pojistné pro případ smrti za první rok trvání pojistné smlouvy:

121 Kč

Daňové zvýhodnění:

Od základu daně z příjmu lze podle zákona ročně odečíst max. **12 000 Kč**, u této smlouvy

4 320 Kč

Sjednaný program (alokační poměr pro umístění pojistného):

Umístění pojistného	Běžné pojistné	Mimořádné pojistné	Předpokládaný růst fondu
Vyvážený fond fondů	100 %	100 %	4,0 %

Tabulka předpokládaného vývoje hodnoty pojištění:

Rok trvání smlouvy	Kapitálová hodnota	Podíly na výnosech	Hodnota fondů v Kč					Celkem	Hodnota odkupného
			VFF						
1.	794 Kč	7 Kč	2 859					3 660	0
2.	1 600 Kč	25 Kč	5 833					7 458	1 162
3.	2 419 Kč	56 Kč	8 925					11 400	4 610
4.	3 247 Kč	100 Kč	12 141					15 488	8 183
5.	4 088 Kč	157 Kč	15 486					19 731	11 888
6.	4 938 Kč	227 Kč	18 964					24 129	15 727
7.	5 796 Kč	312 Kč	22 582					28 690	19 704
8.	6 658 Kč	410 Kč	26 345					33 413	23 821
9.	7 524 Kč	524 Kč	30 257					38 305	28 082
10.	8 390 Kč	651 Kč	34 327					43 368	32 490
15.	12 559 Kč	1 514 Kč	57 250					71 323	61 670
20.	16 115 Kč	2 745 Kč	85 139					103 999	92 194
25.	18 394 Kč	4 302 Kč	119 070					141 766	127 401
30.	18 225 Kč	6 069 Kč	160 353					184 647	178 049
35.	13 762 Kč	7 808 Kč	210 580					232 150	225 059
39.	5 253 Kč	8 893 Kč	258 490					272 636	-

Předpokládaný růst fondu je uveden pouze pro umístění pojistného do jednotkových fondů a vzhledem k charakteru fondů není zaručen. Běžně placené pojistné umístěné do kapitálové hodnoty s garantovanou technickou úrokovou mírou je zhodnocováno technickou úrokovou mírou, která je garantovaná po celou dobu trvání pojištění, běžné nebo mimořádné pojistné umístěné do kapitálové hodnoty s vyhlášenou úrokovou mírou je zhodnocováno prostřednictvím vyhlášené úrokové míry, kterou vyhláší ČP a.s. a je uvedena v Přehledu poplatků.

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje pojištění za předpokladu dosažení stanoveného podílu na výnosech, konstantním vývojem cen podílových jednotek fondů a dále za předpokladu, že nedojde ke zvýšení rizikového pojistného po ocenění zdravotního stavu pojištěného, ani k jiné změně parametrů pojištění. Dále změny na peněžních nebo akciových trzích mají vliv na hodnotu podílových jednotek, proto nejsou uvedené informace závazné. Při výplatě pojistného plnění (v případě dožití a v případě odkupného) a při mimořádném výběru bude uplatněna srážková daň v souladu se zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. Tato daň není v tabulce zohledněna. Tento modelový příklad není součástí pojistné smlouvy a nezavazuje Českou pojišťovnu a.s. (pojistitele) k žádnému plnění.

Upozornění: Předchozí výkonnost fondu nezaručuje stejnou výkonnost v budoucím období. Hodnota fondu může stoupat i klesat a není zaručena 100% návratnost zaplaceného pojistného. Pro aktuální ceny podílových jednotek a ostatní podrobnější informace navštivte www.ceskapojistovna.cz

K životnímu pojištění TOP Invest je možno uzavřít úrazové pojištění, které je výrazně levnější než úrazové pojištění sjednané samostatně.

\sb